

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

ATNRADENIS - TUESDAY, RUGPJUTIS - AUGUST 6, 1991

Nr. 152

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Juozas Janonis, 29 metų, lietuvis, vedęs, žmona šiuo metu atostogose, turi 3 metų sūnų Evaldą. Vėliau reikalų sistemoje pradėjo tarnauti nuo 1985 m. Pastaruoju metu - Kelių policijos rinktinės policininkas.

Mindaugas Balavakas, 21 metų, lietuvis, nevedęs. Nuo praėjusių metų dirbo policininku VRM Greitojo reagavimo rinktinėje „Aras“.

Algimantas Juozakas, 22 metų, lietuvis, nevedęs. Nuo šių metų dirbo policininku VRM Greitojo reagavimo rinktinėje „Aras“.

Antanas Musteikis, 33 metų, lietuvis, vedęs turėjo 7 metų dukrą Kristiną ir 2 metų sūnų Justiną. Nuo praėjusių metų gruodžio dirbo Vilniaus muitinės inspektoriumi.

Algirdas Kazlauskas, 42 metų, lietuvis, vedęs, vaikai neturėjo. Vėliau reikalų sistemoje pradėjo tarnauti nuo 1972 m. Pastaruoju metu - Kelių policijos rinktinės vyr. policininkas. Tvarkė dokumentus šiešči ir pensiją.

Stanislovas Orliavičius, 35 metų, lietuvis, vedęs, turėjo dvi dukras - 12 metų Jolantą ir 7 metų Elvyrą bei 1 metų sūnų Justiną. Nuo šių metų vasario dirbo Vilniaus muitinės inspektoriumi.

Jie buvo sušaudyti

Iš „Respublikos“ laikraščio

Lietuvos šauksmas Vakarų pasauliui Tėvynė pavojuje!

Aukščiausiosios Tarybos pareiškimai dėl TSRS agresijų Lietuvoje

Vilnius, 1991 rugpjūčio 2. (LIC) - vakar Lietuvos Aukščiausioji Taryba sušaukė neeilinį posėdį. Medininkų žudynėms aptarti ir paskelbė

eilę atsisaukimų. Po visais pareiškimais pasirašė Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Kreipimasis

į Islandijos ir Danijos parlamentarus

Lietuva patiria nesiliaujančią TSRS agresiją. Tai šalis, aneksavusi Lietuvos Respubliką 1940 m. ir vėl 1991 m. mėginanti karine jėga palaužti jos laisvės siekį, laiko Lietuvos teritorijoje savo represines ir teroristines ginkluotas pajėgas. Dėl jų veiksmų žūsta žmonės. Mes prašome, kad Jūs vyriausybės iškeltų TSRS agresijos ir Lietuvos nepriklausomybės apgynimo klausimą SNO Saugumo Taryboje.

Šiuo metu Lietuvoje surinkta šimtai tūkstančių parašų po kreipimusi į SNO Žmogaus teisių komisiją dėl žmogaus teisių pažeidimų Lietuvoje, kuriuos įvykdė TSRS ginkluotosios pajėgos šių metų sausio mėnesį Lietuvoje. O juk dar 1989 m. vasarą Lietuvos žmonės surinko daugiau kaip 1,500,000 parašų, reikalaujanti, kad visa okupacinė sovietų kariuomenė būtų išvesta iš Lietuvos teritorijos. Tai teisėtas reikalavimas, kurį mes dar kartą primename Jums ir pasauliui.

Kreipimasis

į visas pasaulio demokratines valstybes
dėl TSRS represinių struktūrų išvedimo iš Lietuvos

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, primindama savo 1991 m. kovo 21 d. Kreipimąsi į Europos demokratines valstybes - JAV, Kanadą, Australiją ir Japoniją, o taip pat savo 1991 m. liepos 4 d. Kreipimąsi į valstybes, Paryžiaus Chartijos signatares, kuriuose praše neatidėliotinos politinės paramos, kad būtų nutrauktas TSRS ginkluotos prievartos naudojimas Lietuvoje, išvengta aukų ir destabilizacijos,

griežtai smerkdama TSRS represinių struktūrų vykdomus pasienio apsaugos, muitinės ir policijos pareigūnų, kitų asmenų ginkluotus užpuolimus, kaip siekiamą nutraukti taikų Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimą ir išprovokuoti konfliktą Lietuvoje,

suprasdama 1991 m. liepos 31 d. muitininkų ir policininkų žudynes Lietuvos pasienio Medininkų poste kaip šių veiksmų

Kreipimasis

į valstybes - Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos nares

Tebesitęsiančios Lietuvoje TSRS agresijos ir naujos grėsmės akivaizdoje Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba prašo:

1. Panaudoti Lietuvos - TSRS santykiams normalizuoti Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos (ESBK) nepaprastą situaciją

mechanizma;

2. Atsiųsti į Lietuvą ESBK

raporto misiją;

3. Apsvarstyti klausimą, ar

leistina rengti ESBK žmoniškumo

matmenų susitikimą TSRS Sąjungoje, iš kurios siunčiami

ginklai ir neteisėti įsakymai sovietų valdžios tero-

ristų būriams, siautėjantiems

įvairiose šalyse ir vietovėse,

padariusiems daug nusikaltimų ir

Lietuvoje. Sovietų valdžios tolerancija jos pačios ginkluotųjų

būrių smurto veiksmams ir veidmainiškai „tyrimai“ be rezultatų prilygsta

nuisakalčių slėpimui, meta veidmainystės šešėlių ir ESBK

procesui.

Protesto pareiškimas

TSRS prezidentas M. Gorbačiovas spaudos konferencijoje, pasibaigus JAV-TSRS aukščiausiojo lygio deryboms, žudynės Medininkų pasienio poste mėgino sulgyinti su įvykiais Užkaukazėje. TASSas šią tragediją melagingai siekia parodyti kaip „susidūrimą“, o ne nužudymą iš pasalo. Pastebimas ir noras šį ir kitus įvykius pateikti kaip „inciden-

tas“ tarp Lietuvos ir Gudijos. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, protestuodama, pareiškia, jog šios dezinformacijos tikslas - nuslėpti tikruosius žudynių įkvepėjus ir vykdytojus, šventvagiškai kėsinantįs į Lietuvos ir Gudijos tautų taikią kaimynystę, kurios negali suardyti jokios provokacijos.

Neeilinio AT posėdžio kreipimasis
į Lietuvos žmones

Lietuvoje ir vėl pralietas nekaltų žmonių kraujas. Mes vėl kreipiamės į galingąsias demokratines valstybes, į viso pasaulio geros valios žmones, reikalaujanti sulaukyti kruviną agresorių siautėjimą, ir dar kartą primename mūsų taikią kovą už savo laisvę ir nepriklausomybę. Bet ir mūsų kantrybė negali būti begalinė, mes jau dabar nebeturime žodžių nužudytųjų artimiesiems paguosti. Ir vėl išskleis gedulo vėliavas, mes kreipiamės į visus Lietuvos žmones:

Tėvynė pavojuje, todėl

Raginimas

asmenims, ligi šiol tarnaujantiems TSRS KGB

TSRS valstybės saugumo komiteto - KGB padalinys, prisidėjęs prie Lietuvos valstybės 1940 m. aneksijos, jos vyriausybės narių sunaikinimo bei šimtų tūkstančių nekaltų žmonių represavimo, iki šiol tebėra neteisėtai veikianti svetimos valstybės institucija Lietuvoje.

Žinokite, kad TSRS KGB specialus dalinys teisiogiai dalyvavo 1991 m. sausio 13 d. šturmuojant Lietuvos televizijos pastatus, kaip pagrindinė smogiamoji, civilius žmones žudanti jėga (grupė „Alfa“). Ši TSRS žinyba tebetiesia antivalstybinę veiklą prieš Lietuvą.

Aukščiausioji Taryba atkreipia visų asmenų, tarnaujančių TSRS KGB, dėmesį į tai, kad už veiklas, nukreiptas prieš Lietuvos valstybę ir jos žmones, yra numatyta teisminė atsakomybė. Ne mažesnė yra moralinė atsakomybė tarnauti jėgoms, susijusioms su teroro veiksmais, žmonių žudynėmis.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji taryba primygtinai ragina visus asmenis, tarnaujančius TSRS KGB Lietuvoje, nedelsiant pasitraukti iš neteisėtose institucijose, kurios veikia yra nusikaltama Lietuvos valstybei.

JAV pripažino Pabaltijui MFN statusą

Washingtonas. Rugpjūčio 2 d. - Praėjusį penktadienį prez. G. Bushas įsakė suteikti specialų lengvatų statusą Pabaltijai valstybėms nes kaip Baltieji rūmai išsireiškė, tai buvo „techniška reikalinga“. Prez. Bushas penktadienį savo proklamacijose pripažino, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės esmėje kontroliuoja savo teritorijas ir joms suteikiamas atskiras „Most Favored Nation“ statusas, pasakė Baltųjų rūmų spaudai pranešėjas Gary Foster. Tai atitinka tų trijų respublikų statusui, kurių įjungimą į Sovietų Sąjungą JAV nepripažįsta.

- Latvija nelegaliai ir jėga buvo prijungta prie Sovietų Sąjungos 1940 metų rugpjūčio 5 dieną, tik vienai dienai praėjus po Lietuvos prievartinio įjungimo. Estija sekančią dieną - 1940 m. rugpjūčio 6 - buvo taip pat tokia pat būda jėga prijungta prie Stalino valdomos Sovietų Sąjungos.

Sen. Alan J. Dixon pareiškimas

Washingtonas. Rugpjūčio 2 d. - Sen. Alan J. Dixon, kuris yra Senato daugumos Chief Deputy Whip, išleido šiandien specialų pareiškimą dėl į Lietuvos pasienio sargybinių mirties, atliekant memorialines apeigas Lietuvos pasiuntinybėje, kuris ten buvo perskaitytas.

Brangūs bičiuliai, aš esu sieloje su jumis šią naktį, prisimindamas paskutinę auką, atnešantą jūsų tautiečių pasienio sargybinių. Aš dalinuosi jūsų kančia, ir aš dalinuosi su jūsų sprendimu niekuomet neleisti bauginimo ir priespaudos jėgoms užgesinti laisvės žiburį ir demokratiją Lietuvoje.

Prezidentas Bushas šianakt pateikė kongresui svarstyti sutarti tarp JAV ir Sovietų Sąjungos, kad būtų suteiktas M.F.N. statusas Sovietų Sąjungai, nors tas pat nebus daroma dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Ironiška, kad taip lengvai prezidentas suteikia palankią prekybos naudą komunistiniam režimui, negalėdamas surasti nors savo širdyje žodžių, iš tikrųjų palaikančių Pabaltijo demokratiją ir laisvę.

Nežiūrint į tai, kaip žiūrint į šią sutartį, nepaneigiama išvada yra tai, kad ši sutartis parodo Vyriausybės nepripažinimo politiką esant tik tuščiu gestu, kaip kad yra tuščios ir Sovietų

Lietuvos reikalai JAV Senate

Lengvatų statuso suteikimas Sovietams - labai pavojingas Pabaltijui. Norima savaime palaidoti nepripažinimo politiką

Washingtonas. - Praėjusį šeštadienį supažindinome su senatoriaus Bill Bradley Senate pasakytą kalbą ir jo įteiktą įstatymu Pabaltijo valstybių reikalui. Šiandien spausdiname Illinois senatoriaus kalbą JAV Senate dėl naujų žudynių Lietuvoje prie Lietuvos-Gudijos pasienio ir dėl specialaus prekybos lengvatų statuso suteikimo Pabaltijui. Du žymūs senatoriai gina mūsų reikalus. Savo kalbą sen. Dixon pasakė liepos 31 dieną.

Senatoriaus Alan J. Dixon pareiškimas

Pone Prezidente, praėjusią naktį šeši Lietuvos pasienio sargybiniai buvo nušauti ir užmušti Sovietų Vidaus Reikalų ministerijos „Juodųjų Berečių“ dalinių pasienio poste, prie Lietuvos-Gudijos sienos. Lietuvos pasienio sargybinių žudynės buvo kruviniausias užpuolimas iš visų pasienio postų užpuolimų įvykių iki šiol.

Per paskutinius šešis mėnesius šis pasienio punktas buvo užpultas keturis kartus ir sugedintas iki pat pamatų. Praėjusios nakties užpuolimas pabrėžia jo nebaudžiamumą su kuriuo Vidaus reikalų ministerijos kariuomenė veikia prieš lietuvius. Prezidentas turėtų pasmerkti šiuos veiksmus patiu griežčiausiu būdu.

Užpuolimas taip pat pabrėžia tolimesnį centrinės valdžios silpnėjimą Sovietų Sąjungoje. Iš vienos pusės ši vyriausybė lengvai sau leidžia suteikti labiausiai palankų prekybos statusą Sovietų Sąjungai, nors ta pati Sovietų vyriausybė ir toliau paneigia teisėtus Lietuvos, Latvijos ir Estijos

parduotuvų lentynos.

Tie drąsūs kariai, kurie atidavė savo gyvybes aną naktį, ir jų šeimos turi žinoti, kad jų mirtys nėra veltui ir kad jie nėra vieniši tokių kovoj. Šitas senatorius stovi kartu su Lietuvos žmonėmis jų kovoje dėl nepriklausomybės dabar ir ateityje. Jų reikalas yra teisėtas ir teisingas. Lietuvos žmonės yra tikrieji laisvės kovotojai ir nusipelnė mūsų visakeriopo nuoširdžios paramos.

Dėkoju jums už galimybę pasidalinti su Jumis savo mintimis ir tegu Dievas laimina Lietuvos žmones.

Tegyvuoją Laisvoji Lietuva!

- Lietuvos kultūros fondo vadovybė pasisako „Lietuvos aide“, Nr. 128, jog jų laukia sunkūs, bet prasmingi darbai, kurių vyriausybė dar nepajėgia finansuoti. Bet pastebi štai ką: „Tuo pačiu tautiečiams užsienyje pranešame, jog nė vienas iš Lietuvos atvykęs asmuo be fondo prezidento rašto nėra įgaliojtas veikti Lietuvos Kultūros Fondo vardu“.

- Lazdijų rajono tarybos prezidiumo nutarimu, Veisėjų ir Lazdijų žydų kapinėms bei Katkiškės masinių žudynių vietai sutvarkyti paskirta 25 tūkst. rublių.

žmonių troškimus, grubiai pavartodama jėgą.

Tai priešinga nepripažinimo politikai

Greit mes svartytume labiausiai palankų prekybos statusą Sovietų Sąjungai, tuo pat metu bandydami išlaikyti mūsų nepripažinimo politiką dėl Sovietų Sąjungos jėga prisiųntų Pabaltijo valstybių. Nors vyriausybė atsisako suteikti labiausiai palankų statusą Baltijos valstybėms tiesiogiai, bet bus pateikiama suteikti labiausiai palankų statusą Sovietų Sąjungai išplečiant ji ir Lietuvos, Latvijos ir Estijos produkcijai. Nors šis priekergimas kai ką sušvelnins, iš esmės tai kerta mūsų nepripažinimo politiką. Jeigu JAV iš tikrųjų nepripažįsta prievartinio Pabaltijo prijungimo, tai turėtų būti suteikiamas labiausiai palankus statusas per atskirą sutartį Latvijai, Lietuvai ir Estijai, kaip ir Sovietų Sąjungai. Tai būtų bešališka ir derintusi su mūsų nepripažinimo politiką.

Mano garbingieji kolegos, senatorius Bradley šiandien kaip tik ir siūlo tokį įstatymą. Aš didžiuojuosi būdamas to originalo bendradarbiu.

Pagal vyriausybės pasiūlymą, ten yra pridėtas Sovietų kontrolės pripažinimas Pabaltijo atžvilgiu, o iš čia suteikimas labiausiai palankaus statuso Pabaltijo valstybėm yra sutartyje su Sovietų Sąjunga.

Vyriausybės pasiūlyme, nežiūrint to, kad laikomasi nepripažinimo politiką, iš tikrųjų ji pamištama. Nežūtenka paminėti sutartyje apie mūsų nepripažinimo politiką, turi būti imamasi ir veiksmų, kurie palaikytų mūsų tokią politiką. Senatoriaus Bradley siūlomas įstatymas kaip tik ir palaiko lietuvius, latvius ir estus šiuo kritišku momentu jų kovoje dėl nepriklausomybės.

Mes turėtume atidžiau pažvelgti į tą reikalą, pone prezidente. Vyriausybė yra jau pasirašiusi pasirašyti prekybos sutartį su nepatikima Centro valdžia, tuo pat metu atsisakoma sutarčių su demokratiškai išrinktomis respublikų vyriausybėmis, kovojančiomis dėl savo nepriklausomybės, dėl ko buvo aiškus mūsų užsienio politikos nusistatymas ištais dešimtmečiais. Pabaltijo valstybės be abejonės užsitarnauja to labiausiai palankaus prekybos statuso, kai dėl Sovietų - tai dar neaišku.

Aš raginu savo kolegas palaikyti šį įstatymo projektą, kurį pateikė New Jersey senatorius. Dėkoju savo kolegoms.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 6 d.: Agapitas, Bylotas, Daiva, Jaugėdas, Sikstas.

Rugpjūčio 7 d.: Kajetonas, Klaudija, Drasutis, Jogile, Daina, Donatas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:48, leidžiasi 8:04. Temperatūra dieną 79 l., naktį 61 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

GRACINGAS SENĖJIMAS (2)

Atmintis keičiasi senatvėje, bet gyvenant sveikai nuo mažens — nuo jaunumės ir smegenims vis dar duodant, galima senatvės sulaukti tebeturint ir stiprias smegenis. Dabar daugelis kartoją netiesą — būk amžius yra tas pats kas senatviškumas. Tai ne tiesa. Amžius ir senatviškumas nėra neperskiriami draugai. Jie išsiskiria, kai mes rengiamės senatvei, išminties neprasidami ar jos įsigijdami.

Tiesa, užmiršimas vardu, kartojimas informacijos ar pametimas daiktų (ypač raktų) mus nuteikia, kad jau mūsų atmintis ne tokia, kokia buvo. Taip pat senstant kiek šlubuoja atmintis ypač naujiems įvykiams. Taip atsitinka dėl to, kad 1. žinias užlaiką nervai sulėtėja savo veikloje ir 2. mūsų smegenys gauna vis daugiau ir daugiau informacijų.

Yra laimė, kad su amžiumi pagerėja pajėgumas susumuoti — sukrystalizuoti mintis, kuris leidžia metų metais naudotis žiniomis, spręsti problemas bei daryti sprendimus.

Kiekvieno požiūrio sumenkimas sukelia protiška pasilpimą. Norint to išvengti, reikia mums treniruoti gimnastikuoti smegenis galvojimo ir problemų sprendimu. Už tai dabar visi užlaikykime sveikai smegenis: liaukinės nuolatinai apie viską niekus plepėję, o pradėkime gimnastikuoti savo smegenis klasikinių knygų skaitymu, išmintingos kalbos klausimu. Su kiekvienu sutiktu kalbėkime apie savęs tobulinimą ir aplinkos gerinimą. Neaušinkime burnų, pilstydami iš tuščio į kiaurą.

Odos priežiūra

Mums senstant oda sausėja, stangrėja ir raukšlėja. Mes galime ilgiau užlaikyti sveiką odą negirtaudami ir sauleje nesikaitindami. Daugumos pensininkų taip nemėgiama darbas — visą laiką stovėti saulėje. Viskas, kas mums reikia, yra tinkamas apsaugos kremas, kuris apsaugos odą nuo saulės spindulių. Neapleiskite odos priežiūros, nes tai yra pirmas žingsnis į sveiką senatvę.

Atsimintina, kad odos priežiūra nėra jos dažymas. Švara, tinkama mityba ir netepimas chemikalų ant odos yra tinkamas odos užlaikymas.

Odos vėžiai

Dvejopi odos vėžiai, atsirandantys saulės itakoje, sudaro pavojų žmogaus sveikatai. Vienas laikosi vietoje, nors neišoperuotas gali nueiti iki kaulo. Jis vadinasi „basal cell carcinoma“. Kitas, rečiau pasitaikantis, yra piktybinis, po visą kūną išplitęs, žmogų marina, jei laiku nesutvarkomas. Venk tiesioginių saulės spindulių, ypač jei esi šviesiaplaukis, ir nesulaukysi minėtų nelauktų svečių savo odoje, ypač ant veido.

Melanoma

Yra dar viena odos vėžio rūšis — tai melanoma. Vienas procentas vaikų gimsta su odos plėmais, panašiais į melanomą (melanotic nevi), kurių spindis nuo pusantro iki 20 ir daugiau centimetrų. Tų didelių, tamsiai rudų plėmų šeši procentai ateityje virsta vėžiais — piktybinėmis melanomomis. Jie turi būti operuojami. Jei ne-

peruojama, reikia sekti per visą žmogaus gyvenimą, ar jie nepablogėja, o tada vistik reikės operuoti. Bet tada jau gali būti pavėluota, nes tokia rami melanoma yra tarsi užgesęs ugnikalnis, tarsi kokia tiksinti bomba — nežinau, kada sprogs ir žmogų prazūdys.

Net ir mažesnius tokius plėmus irgi geriausia išoperuoti. Yra patarimų juos sekti ir, pasitebėjus pasikeitimui — padidėjimui, operuoti. Kiekvieną atvejį reikia gydytojiui pagalvoti, kaip patarti pacientui. Atsimintina, kad tokios melanomos virstimas vėžiu (jos plėtimasis) gali prasidėti ne išorėje, bet odos gilesniame sluoksnyje. Tada jos pablogėjimo diagnozė yra sunki ir operacija gali būti pavėluota. (Žiūr. paveikslą).

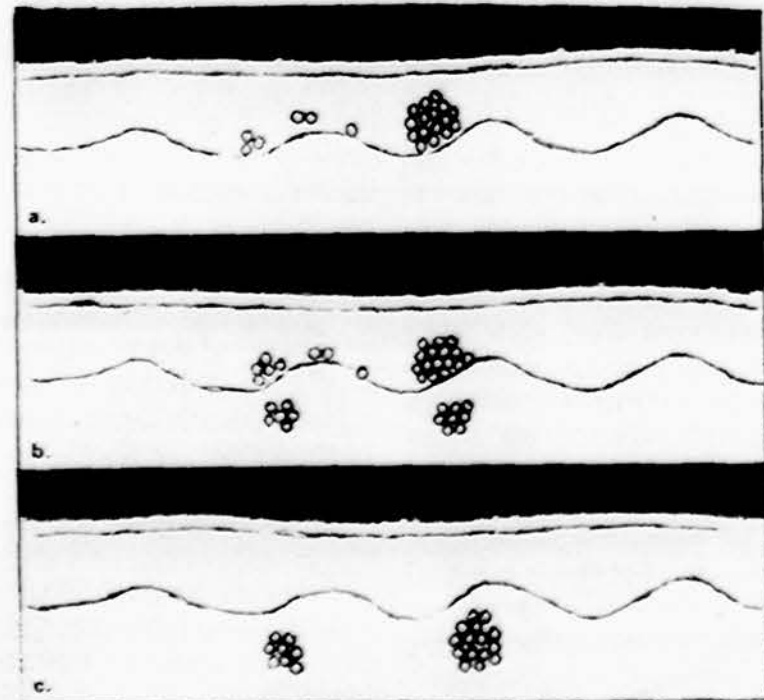
Štai duktės laiškas apie savo motiną, kuri turi melanomą. „Mano pusmžė mama turėjo tokį tamsų, šurkštą plėmą. Jis ėmė keistis — didėti, kraštai darėsi nereguliarūs, kaip ilgą laiką prieš tai buvo. Gydytojas nustatė, kad tai piktybinis jos pasikeitimas. Kelis kartus ji operavo. Bet kai ta melanoma išsiplėtė po kūną, mamos energinga laikysena ir gydytojų moderniausia pagalba nepadėjo“.

Ji rašo ir pati turinti pažastyje rudą, kiek pakilusią dėmę. Gydytojas patarė ją sekti, ar ji nesikeičia, nedidėja. Tai irgi esanti melanoma — piktybinis vėžys, tik kol kas ramus. „Aš klausiu, kaip išvengti man ir kiekvienam kitam mano mamos likimo? Kaip galima laiku tokį vėžį sutvarkyti?“

Jai patarimas būtų toks. Bėk tokiai piktybinei, žmogų žudančiai odos ligai už akių. Tik ankstyvas suėjimas buvusios ramos melanomos pablogėjimo duoda viltį ją pagauti. Tamstos mama pavėluotai, nors ir pakartotinai buvo operuota. Tada toji liga nugali visas gydytojų pastangas. Todėl ankstyvas jos plėtimosi suėjimas ir jos įvairiose kūno vietose pastebėjimas ir yra žmogaus išgelbėjimas. Kaip sekti savo odą dėl galimo ant jos melanomos atsiradimo, bus paaiškinta sekanti karta.

Iš Lietuvos dažnai prašo vaistų melanomai gydyti. Per savo gydytoją galite gauti dešimties vaistų piktybinei melanomai (malignant melanoma) gydyti.

1. Alkeren, 50 tabl. po 2 mg dežutėje (kaina čia rašančiam

Melanomos plėtimosi schema: A. Pavienės ir grupinės vežinės celės dar laikosi odos paviršiuje — ant ribos viršutinio ir gilesnio odos sluoksnio. B. Jau tos celės pradėjusios nueiti į gilesnį odos sluoksnį. C. Vežinių celių lizdai gilesniame odos sluoksnyje. Iš čia melanominės vežinės sklaidžiasi po visą kūną. Tada jokia pagalba nebėra sekminga. Už tai reikia laiku tokius odos vežius susekti ir išoperuoti.

62.40 dol. Duoti 6 ar 7 tabletes per dieną per 14 dienų. Pakartoti tokį to vaisto ėmimą kas 28 dienas, iš viso šešis kartus.

2. Prednisonė tabl. 50 mg. Imti tris tabletes per dieną per septynias dienas. Šis vaistas labai pigus.

CINKAS — SAUGUS IR VEIKSMINGAS VAISTAS

Klausimas. Gerbiamas dr. Adomavičius, vienas mano bendradarbis, kuris naudoja cinką, kaip Jūs patariate „Drauge“, skaitydamas savo prenumeruojamą „Consumer Reports“ (V.1991) užtikio šį patarimą tame žurnale, kuris rašo, kad JAV National Research Council, kuris nustato patiriamas kasdienines dozes įvairių vitaminų ir mineralų, pataria imti ne daugiau kaip 12-15 mg cinko kasdien, nes didesnės dozės, tarp kitko, naikina gerąjį HDL cholesterolį. Ar Jūs galėtumėt apie tai plačiau parašyti? Be to, čia taip pat minima kita ophthalmologo nuomonė, kad padidintos cinko dozės prisidėjo „macular degeneration“.

Kadangi „Consumer Reports“ nėra mokslinis žurnalas, jis nepažymi, kur galima plačiau apie tuos tyrimus pasiskaityti. Gal Jūs savo profesinėje skaityboje esate tokių tyrimų užtikęs.

Žinau, kad daugiau Jūsų skyriaus skaitytojų skaito „Consumer Reports“ ir gal būt matė šį patarimą. Būtų gera turėti Jūsų pasisakymą. Su pagarba.

Atsakymas. Dar vienas vyriškio laiškas šiuo reikalu gautas. Yra 35 dol. knyga „Trace Elements“ — joje plačiausiai aprašyta cinko nauda. Buvo pranešimas „Medical Tribune“ apie cinko naudą, gydytą karių žaizdas Vietnamo kare. Ten pastebėta, kad imant didesnis cinko dozės: 220 mg kapsulės (jis higroskopiskas — tabletės ilgai nesilaiko), po vieną tris kartus per dieną pavaldus, kojų sklerozės reiškiniai pranyko. Žmonės negalėjo paeiti pusę bloko dėl atsirandančių skausmų, turėdavo sustoti, pailsėti, tada vėl pusę bloko eiti. Ta sklerozė kojos atsirandanti dėl kojų arterijų priskretimo. Po tokio cinko gydymo išsivystančios mažos šaltinės arterijos.

Tokios žinios senokai laukdamas ir sulaukęs, šio skyriaus tvarkytojas pirmas Chicagoje pradėjo cinką tokiomis dozėmis naudoti savo pacientams. Kaip tik ir pasitaikė vienas vyras, kuris ne pusę bloko negalėjo paeiti toliau, nes blauzdos skausmai trukdydavo. Tik pastovėjus minutė-kita, vėl jis pamažu toliau taip su pertraukomis žingsniuodavo. Ta liga vadinasi „Dysbasia intermitens“.

Specialiu aparatu ištyrus to ligonio kojų arterijų veikimą, nebuvo jokių pulso. Artinosis gangrena. Ligonis buvo nusisutęs į Illinois universiteto krau-

jagyslių skyrių, kad jam būtų pakeistos arterijos plastikinėmis. Gautas raštas, kad to žmogaus arterijos visame kūne taip sklerozės apimtos, kad jokia operacija jam negalima.

To ir tereikėjo. Be jokios baimės imta jam taikyti „Medical Tribune“ pranešimas, ir tas ligonis po mėnesio tokio gydymo cinku ėjo blokus dainuodamas.

Taip ir prasidėjo Adomavičiaus gydymas cinku su dideliu pasisekimu. Jis tęsiamas ir dabar. Nuo sklerozės senesniame patariama imti tik vieną 200 mg tabletę per dieną pavalgus (tokios dabar jau gaminamos). Daugelis žmonių džiaugiasi, nes kitokios pagalbos nesulaukia.

Nelengvas kelias buvo pradėti cinku gydyti. Vaistinėms atsisakydavo „nuodus“ pagaminti. Tik A.A. Dargis pirmas Chicagoje pagamino tokias kapsules. Netrukus ir vaistų gamintojai pradėjo gaminti 220 mg cinko kapsules, jas pavadindami „Ora-zinc“ ir lupdami didelius pingus. Intelligentai patys seikėdavo cinko miltelių ir pildavo į kapsules. Cinkas yra pigus, tik jo paruošimas į kapsules Amerikoje brangus. Buvo pranešta, kad lietuviai tėvynėje cinką ruošė popieriukuose, jei neturės kapsulių.

Cinkas įeina į 64 kūne esančius fermentus. Tai labai vertinga medžiaga. Jo gausiai randasi prostatoje. Už tai prekybininkai ėmė skelbti, kad 25 mg cinko tabletės didina vyriškumą.

Akių gydytojas R. Sidrys (Lino tėvas) naudoja cinką akulmą sukeliančiai ligai, kaip Tamsta rašai. Ne vienas jis taip elgiasi. Būti aklam, ar matyti yra didžiausias skirtumas. Šio skyriaus patyrimas taip sunkioje akių ligoje irgi pasigėrėtinas. Akyse svarbiausioji vieta yra „macula“. Kai sklerozė — degeneracija atsiranda jos arterijose, dingsta matymas. Ta visą akių gydytojai ir tokie ligoniniai gerai žino.

Štai farmacijos daktarė, lietuvaitė turi paveldėtą tos „maculos“ nykimą ankstyvame amžiuje. Jos labai geras akių gydytojas gydo ją taip, kaip dabartinė medicina pajėgia. Jai akys temsta. Šis skyrius patarė jai naudoti dar ir cinką, nieko tam gydytojiui nesakant. Nieko nepakenks, jei ir nepadės.

Po trijų mėnesių pacientė aplanko savo gydytoją, o tas jai taria: „Savo ilgoje ir gausioje praktikoje dar nemačiau tos ligos tokio atsikimimo, kaip šis: sustoję blogėjimas“.

Nereikia gerti iš avies pėdėlių, kad nepavirstum avimi — taip pataria lietuvių liaudies išmintis. Geriau bus lietuviams, jei pasirinks patikimą sau gydytoją ir pildys jo nurodymus. Ne vienas vaistas nėra visiškai geras ar visai blogas. Kiekvienas turi savo neigiamumą ir teigiamumą. Palyginus su kitais vaistais, cinkas turi labai mažai neigiamybių.

Jis naudojamas labai sunkioms ligoms gydyti, jų sulaukymui: sklerozėi, kuri per širdies atakas ir smegenų apopleksijas daugiausia žmonių išmarina. O čia rašančiojo patirtis yra tokia: cinką naudojančiai ir Alvedo dietos „religizacija“ prisilaikantieji sumažina cholesterolį ir padidina gerąjį (HDL). Todėl viena kregždė (aprašyta tame žurnale kaip gerąjį cholesterolį mažinantis cinkas, dar nėra pavasaris).

Dar klausimas: ką duosi tokiam ligoniui, kuris kojų nepašė? Tiesa, yra dabar amerikiečių peršamas vaistas Trentail. Jo 400 mg tabletės imamos su valgiu tris kartus per dieną po vieną nuo kojų arterijų priskretimo (chronic occlusive arterial disease of the limbs). Mažiausiai reikia gydytis per 8 savaites. Bet ir šis vaistas nėra angelukas. Štai jo pašaliniai neigiami veikimai:

sukelia angina, nereguliarų širdies ritmo, šilumos išmušimą, viduriuose negerumus, riauėjimą, išpūtimą vidurių, viduriavimą, pykinimą, vėmimą, galvos sukimimą, nemigą, galvos skausmą, drebinimą, neryškią regą... Na, užteks tu blogumų taip dabar amerikiečių gydytojų prirašomo vaisto sunkiai ligai gydyti.

Matom, kad palyginus su Trentail, cinkas yra visai nekalta. Todėl lietuviai nešokite aukščiau bambos: nemandraukite iš avies pėdėlių atsigėrę. Džiaukitės kad saviškiams yra, palyginti, nekalta, labai veiksminga cinko pagalba. O kuris nepasitiktė savo gydytoju, neklausykite jo patarimų: tada prisieis klausyti vėjo ošimo. Išmintingam visada yra vertesnis žvirblis rankoje, negu briedis girioje. Ką tada ima sklerotikas, nepavėlkantis kojų, turintis priskretusias širdies arterijas? Toks žmogus turi tvarkyti visą turimas ligas, laikytis ovis-vegetariško maisto (Alvedo dietos), na, ir, šalia kitų vaistų, ryti po vieną cinko tabletę kasdien, pavalgus. Žinoma, tokiame reikės nesinuodyti tabaku, alkoholiu, pepsais, kava bei tikra arbata ir teks liautis mediciniškos išminties semtis iš nemediciniškų šaltinių.

Šio laiško abejonjančių dėl cinko veiklos mintys prilygsta kitokiems gausiems laiškam, kuriuos mėginama raskinti trynių naudą, pradėdama girti alkoholio gerumą širdžiai, kavos naudingumą nuovargiui ir vis paduodamas laikraščiu iškarpos apie tokio ir tokio tyrinėtojo tyrimų duomenis. Bet tai yra vištų augintojų, svaigalų pardavėjų ir kavos pupelių planatorių papirkti, „duoneliautojai“ straipsnių rašytojai. Aišku, tokie rašiniai nieko bendro su medicina neturi, bet jie klaidina nesiorientuojančiuosius ir nuteikia nesveikatos. Tada toks mūsiškis rašo, kam tu čia mus mulkini apie cholesterolio žalą, kada net mūsiškis tūlas specialistas gydytojas nekrepie dėmesio (prieš kurį laiką, dabar ir tas atsikovėjo) į sveiką mitybą, kuri yra visų gerovių pagrindas. Išmintingasis pajėgia skirti grūdus nuo pelų.

Dar ta mūsųose baudžiauninko dvasia ne visai išblėso: mes saviškius teisinguosius mėgstame per dantis leisti, o į neteisingus kitataučių nurodymus su malonumu atsisvegti. Juk mes niekiname dirbančius mūsų organizacijose, o patys svarbaus darbo kito gerovę nesimame.

Todėl pats, jau net pavėluotas, laikas yra mums visiems išmintingumui gausėti, kad mumsyse sumažėtų pataikavimas niekadejams ir pradėtume vertus saviškius tinkamoje vietoje laikyti.

DR. VILJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Pridauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmid. 3 v. p.p. 7 v.v. antrid. 12.30-3 v.p.p.
trečd. užduotys, ketv. 1-3 v.p.p., penktid.
ir šešt. 9 v. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-6969 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODO LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLETUSIŲ KOJŲ VĖŽIŲ
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODO AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12.30 v.p.p. ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Keen Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 585-2980 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12.4
6-9, antr. 12.6, penkt. 10-12, 1.6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the
Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec.
26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd
Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$80.00. Foreign countries \$90.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeras
nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš
jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol. savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais
nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo
8:30 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo
nuožūra. Nesunaudoję straipsnių
naušo. Juos grąžina tik iš
anksto susitarus. Redakcija už
skelbimų turinį neatsako. Skelbi-
mų kainos prisiunčiamos gavus
prašymą.

Mūsų kūrėjai, gyvendami
nepaprastai sunkiose gyvenimo
ir kūrimo sąlygose, savo
kūrybinio darbo nenutraukia.

Tautinė kūryba nesilpsta
Kūrėjai rodo didvyrišką pasi-
šventimo. Tai kelia nusiste-
bėjimo ir pasigėrėjimo. Šiuo
atžvilgiu mūsų tautinės kul-
tūros kūrėjai prilygsta drau-
džiamųjų laikų lietuviškos
kultūros kūrėjams.

M. Krupavičius

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą
Nemų (708) 584-5527
DR. ALGYS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priklaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. ANATANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Nemų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Nemų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

Naciams parodžius savo veidą

LAIKINOSIOS VYRIAUSYBĖS LIKVIDAVIMAS

Nors bolševikai visą kraštą buvo apžėgę šnipų voratinkliu, tačiau veikė slapta pogrindis. Dabar net sunku įsivaizduoti, kokių būdu bolševikai jo nesulikvidavo. Rašantis tuomet pogrindžiui nepriklausė, bet buvo galima jausti kažkokią ranką veikiant. Varėnos poligone, kur visi buvo budrios politruko akies sekami, vistik pasitaikydavo, kad kas nors pro šalį praeidamas, pasakydavo: „Už dviejų savačių bus karas“. Tuomet niekas neklausdavo, iš kur tos žinios gautos. Tos dvi savaitės praėdavo, o laukiamas karas neįvykdavo. Ir vėl panašiai pasikartodavo. Tik vėliau paaiškėjo, kad pogrindis turėjo gana tikslias informacijas. Tik vokiečių divizionams Jugoslavijoje išklimpus, jų numatytas puolimas buvo 4-5 savaitėmis atidėtas.

Kuomet sprogimai dar saulei nepatekęs pažadino miegančius Lietuvos gyventojus, pogrindis suprato, kad atsisakymo valanda jau atėjo. Pogrindis buvo susibūręs į Lietuvos Aktyvistų Frontą, kuri toliau vadinsime LAF. Pagal iš anksto išdirbtą planą LAF nariai žinojo, ką tokiu atveju veikti ir kokias kiekvienas turėjo pareigas. Pradžioje LAF veiklos centru buvo numatytas Vilnius. Ten buvo daug studentijos ir Lietuvos kariuomenės daliniai, kurie buvo šiaip taip ginkluoti. Birželiams trėmimams stipriai palietus Vilniaus grupę, svorio centru virto Kaunas. Tad kauniečiai žinojo, kad nesidairydami jie turi veikti.

Jau pirmąją karą dieną, t.y. birželio 22 d., sekmadienį, LAF nariai pradėjo traukti paslėptus ginklus ir užimti išieties pozicijas. Atėjus birželio 23 d. rytui, Kaune veikiantis LAF jau turėjo pagrindinius punktus ir telefono ryšius savo žinioje. Aktyvistams pradėjus kontroliuoti Raudonosios armijos telefoninius ryšius, jų pasipriešinimas buvo paralyzuotas. Tokiu būdu Kaunas išvengė didesnių sunaikinimų ir gal žudynių. Birželio 23 d. 9 val. per Kauno radijo stotį LAF igaliojė L. Prapuolenis pasauliui ir tautai paskelbė, kad atstatoma Lietuvos nepriklausomybė ir sudaroma laikinoji vyriausybė. Vyriausybės sąstata buvo iš anksto aptartas su LAF vadu K. Škirpa, kuris tebebuvo Berlyne, nors ir jam nebuvo leidžiama grįžti į Lietuvą.

Vienas iš pirmųjų padarytų nutarimų, tai per radiją buvo pranešta, kad visi tarnautojai turi grįžti į savo pareigas, kurias turėjo prieš okupaciją. Tuomet dar niekas neturėjo pilno vaizdo, kokios apimtys buvo vykę trėmimai. Tuojau pradėjo aiškėti, kad keli numatyti būsimos vyriausybės nariai buvo išvežti, tad turėjo būti pakeisti kiti. Vis tik svarbiausia buvo tai, kad vokiečiams atėjus, buvo vyriausybė ir visos įstaigos veikė. Su tuo, nors ir nemaloniu faktui, ir vokiečiai turėjo skaitytis.

Laikinoji vyriausybė birželio 25 d. paskelbė atsisaukimą „I tauta“. Jame buvo padėkota už išvadavimą ir pareikšta savims žuvusiems pagarba, kad kiti laisvi gyventų. Buvo padaryti deklaraciniai pareiškimai už nepriklausomą Lietuvą ir atsisakymą nuo sovietinės sant-

varkos. Krašte veikė daug ginkluotų dalinių, nors kai kurių ne visa veikla buvo leistina ar toleruotina. Buvo sudarytas ginkluotų pajėgų štabas, kuris tokių dalinių veiklą turėjo koordinuoti. Buvo sugrąžinta buvusi Lietuvos administracinė sistema: apskrčių ir miestų savivaldybės, švietimas ir teismai atstatyti į buvusią padėtį. Sunkiau vyko su nacionalizacijos panaikinimu. Laikinosios vyriausybės leidžiami potvarkiai susidūrė su vokiečių siekais. Vokiečių administracija visą nacionalizuotą turtą laikė savo karo grobiu. Ir denacionalizaciją vykdė tik atskirais nutarimais.

Labai greitai paaiškėjo, kad Laikinoji vyriausybė buvo raktis vokiečių administracijos akyse. Buvo daromi įvairūs bandymai; jeigu jos nepavyks sulikviduoti – tai bent paversti taryba. Vokiečiai rado taktininkų ir lietuvių tarpe, tai buvusieji „voldemarininkai“. Jie net vykdė savotišką „pučą“. Manau, kad šį faktą reikia išskirti ir išryškinti, kadangi ir dabar Lietuvoje yra „pučus“ organizuojančių. Tad pasmerkdami tuos, kurie taktininkavo vokiečiams, turime pasmerkti ir tuos, kurie prisidengė įvairiais demokratiniiais šūkais ir dabar vykdo ardomąjį darbą. Komunistai, nors ir užsimaskavę „demokratine“ skraiste, į Maskvą tebežiūri, prie jų dedasi „Atėties forumas“, ir mes, iševiję, tokius turime žinoti ir nuo jų atsisriboti. Istorija kartojasi. Tad dėl to ir rašome, kad vieną sykį iš to išvada padarytumėme. Yra sakoma: „Namų vagis yra pavojingiausias“.

Vokiečiai darė įvairų ir rafinuotą spaudimą kaip nors LV sulikviduoti. Čia reikėtų paminėti, kad tai buvo daroma ne iš karinės vadovybės pusės. Kariuomenei rūpėjo turėti saugų užnugarį. Kariuomenės vadovybė žinojo, kad Laikinoji vyriausybė krašte turėjo svorį ir sugebėjo tvarką palaikyti. Tačiau civilinės administracijos norai ir planai buvo skirtingi. Daugelis jų planų buvo priešingi lietuvių siekiams. Jau pirmomis karo dienomis atvykę SS ir gestapo pareigūnai pradėjo viską į savo rankas perimdinėti. Pirmutinis susidūrimas įvyko dėl žydų ateities. Laikinosios vyriausybės delegacija tuo tikslu lankėsi pas fronto vadą. Buvo sužinota, kad žydų klausimas buvo gestapo žinioje. O gestapas teigė, kad tas klausimas yra nutartas Berlyno aukščiausiose sluoksnuose ir yra nediskutuotinas.

Dr. Greffe, gestapo atstovas, reikalavo, kad Laikinoji vyriausybė pati išsiskirstytų. Jos vietoje turėjo būti sudaryta Pasitikėjimo taryba. To neatlikus, grasino represijomis. O kitas pareigūnas siūlė pakeisti „vizi- tines korteles“. Iš to matome, kad Laikinoji vyriausybė vokiečiams buvo labai nepriimtina. Rugsėjo 5 d. audiencijoje LV nariams Rentelnas kreipėsi į juos kaip į tarėjus ir paskelbė: „Aš perimau civilinę valdžią buvusios laisvos Lietuvos valstybės kaip generalinis komisaras Kaune“. Tuo buvo baigta trumpa, bet garbinga Laikinosios vyriausybės veikla. Ji per savo trumpą egzistenciją, pasauliui parodė, kad Lietuva pati nori spręsti savo likimą.

J. Ž.

Juokinga, kada žmogus kritikuoja kito darbą, pats nepasizīmėjęs jokių darbų.

Addison

Mes Dievo prašome, kas mums patinka, o Dievas mums duoda tai, ko mums reikia.

Leon Bloy

SUTARTIS

TARP

LIETUVOS RESPUBLIKOS

IR

RUSIJOS TARYBŲ FEDERACINĖS SOCIALISTINĖS RESPUBLIKOS

DĖL TARPVALSTYBINIŲ SANTYKIŲ PAGRINDŲ

Lietuvos Respublika ir Rusijos Tarybų Federacinė Socialistinė Respublika, toliau vadinamos „Aukštosios Susitariančiosios Šalys“,

priskirdamos praeičiai įvykius ir veiksmus, kurie kildė kiekvienai Aukštajai Susitariančiai Šaliai visiškai ir laisvai įgyvendinti savo valstybinį suverenitetą,

būdamos įsitikinusios, jog TSR Sąjungai pašalinus Lietuvos suverenitetą pažeidžiančias 1940 metų aneksijos pasekmes, bus sudarytos papildomos Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių ir jų tautų tarpusavio pasitikėjimo sąlygos,

nusprendusios abiejų šalių tautų labai savo tarpvalstybinius santykius kurti draugystės, geros kaimynystės, lygiateisiškumo ir abipusės naudos principais pagal visuotinai pripažintas tarptautines teises normas,

patvirtindamos savo ištikimybę Suvienuytųjų Tautų Organizacijos Įstatų bei Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo dokumentų tikslams ir principams, skelbdamos savo pasiryžimą laikytis žmogaus teisių tarptautinių normų, susitarė:

1 straipsnis

Aukščiausios Susitariančiosios Šalys pripažįsta viena kitą pilnateisiais tarptautinėse teisėse subjektais ir suvereniomis valstybėmis pagal jų valstybinį statusą, įtvirtintą pamatiniuose aktuose, priimtuose Lietuvos Respublikos 1990 metų kovo 11 dieną ir Rusijos Tarybų Federacinės socialistinės Respublikos – 1990 metų birželio 12 dieną.

Kiekviena Aukštoji Susitariančioji Šalis pripažįsta kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies neatimamą teisę į valstybinę nepriklausomybę, visišką kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės valdžios pilnumą jos teritorijoje. Aukštosios Susitariančiosios

Šalys įsipareigoja tarpusavio santykiuose nenaudoti jėgos ir grasinimo jėgos, nesikišti į viena kitos vidaus reikalus, gerbti suverenitetą, teritorinį vientisumą ir sienų neliečiamybę pagal Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo principus.

Aukštosios Susitariančiosios Šalys įsipareigoja savo tarpusavio santykiuose sąžiningai laikytis visuotinai pripažintų tarptautinių teisių principų bei normų ir neprisidėti, kad trečiosios šalys jas pažeistų vienos iš Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių atžvilgiu.

2 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys pripažįsta viena kitos teisę savarankiškai įgyvendinti savo suverenitetą gynybos ir saugumo srityje joms priimtomis formomis prisidedamos prie nusiginklavimo ir įtampos mažinimo Europoje proceso, taip pat ir per kolektyvinio saugumo sistemas o sąveikos šioje srityje formos bus nustatytos atskirame susitarime.

3 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys draudžia įstatymais ir užkerta kelią savo teritorijose kurtis ir veikti organizacijoms bei grupėms, taip pat veikti asmenims, siekiantiems prievarta sunaikinti kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies nepriklausomybę, suverenų valstybingumą ir sugriauti teritorijos vientisumą, prievarta užgrobti valdžią.

Aukštosios Susitariančiosios Šalys bendradarbiaus kovodamos su organizuotu ir tarptautiniu nusikalstamumu.

4 straipsnis

Aukštosios Susitariančiosios Šalys garantuoja savo piliečiams nepriklausomai nuo jų tautybės ar kitokių skirtumų lygias teises ir laisves.

Lietuvos Respublika garantuoja asmenims, kurie turi teisę į RTFSR pilietybę ir iki 1989 m. lapkričio 3 d. nuolat gyveno bei tebeįgyvendina Lietuvos teritorijoje ir turi Lietuvos Respublikoje nuolatinių darbo vietą arba kitą teisėtą pragyvenimo šaltinį,

teisę laisva valia ir pagal Lietuvos Respublikos įstatymus įgyti Lietuvos Respublikos pilietybę, netaikydama jiems sėslumo cenzą, lietuvių kalbos mokėjimo ar kokių nors kitokių pilietybės įgijimo sąlygų negu tos, kurios nustatytos visiems kitiems asmenims.

Lietuvos Respublika garantuoja teisę įgyti Lietuvos Respublikos pilietybę asmenims, kurie turi teisę į RTFSR pilietybę ir į Lietuvą atvyko nuo 1989 m. lapkričio 3 d. iki šios Sutarties pasirašymo dienos ir nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje ir turi nuolatinę darbo vietą Lietuvos Respublikos imonėse, įstaigose ir organizacijose arba kitą teisėtą pragyvenimo šaltinį. Šie asmenys turi teisę įgyti Lietuvos Respublikos pilietybę laisva valia ir Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Nurodytiems asmenims netaikomi sėslumo cenzas ir lietuvių kalbos mokėjimo reikalavimai.

Rusijos Tarybų Federacinė Socialistinė Respublika asmenims, kurie turi Lietuvos Respublikos pilietybę arba teisę į šią pilietybę ir šios Sutarties pasirašymo metu nuolat gyvena RTFSR teritorijoje bei turi RTFSR nuolatinę darbo vietą arba kitą teisėtą pragyvenimo šaltinį, garantuoja teisę laisva valia ir RTFSR įstatymų nustatyta tvarka įgyti Rusijos Tarybų Federacinės Socialistinės Respublikos pilietybę, netaikydama joms kokių nors kitokių pilietybės įgijimo sąlygų negu tos, kurios nustatytos visiems kitiems asmenims.

Šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodyti asmenys savo valia dėl kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies pilietybės įgijimo gali laisvai pareikšti iki dienos, nustatytos atskirame Šalių susitarime.

Tuo atveju, jeigu šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodyti asmenys laisva valia ir remiantis šalies, kurioje jie gyvena, įstatymais bei šio straipsnio nuostatomis neįgyja šalies, kurioje jie gyvena, pilietybės, tai jie turi teisę išsaugoti arba įgyti kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies pilietybę pagal kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies įstatymus.

5 straipsnis

Kiekviena Aukštoji Susitariančioji Šalis pagal visuotinai pripažintus tarptautines teises principus bei normas savo įstatymuose nustatys teises ir pareigas, kurių atsiradimas siejamas su tos šalies pilietybės įgijimu.

Kiekviena Aukštoji Susitariančioji Šalis visiems šios Sutarties 4 straipsnyje nurodytiems asmenims, gyvenantiems jos teritorijoje, nepriklausomai nuo jų tautybės garantuoja pilietines ir politines, socialines, ekonomines ir kultūrinės teises bei pagrindines žmogaus laisves pagal visuotinai pripažintus tarptautines teises principus bei normas ir šalies, kurioje gyvena, įstatymus, taip pat etnines, religines ir kalbines mažumoms priklausančių asmenų teisę kartu su kitais tos pačios grupės nariais arba oficialiai užregistruotos bendruomenės nariais naudotis savo kultūra, išpažinti savo religiją ir atlikti jos apeigas, taip pat vartoti gimtąją kalbą.

Kiekviena Aukštoji Susitariančioji Šalis garantuoja kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies piliečiams ir teisę į šią pilietybę turintiems asmenims, laikinai esantiems jos teritorijoje, visas žmogaus teises ir pagrindines laisves, kurios tokiems asmenims pripažistamos pagal visuotinai pripažintus tarptautines teises principus bei normas ir valstybės, kurioje tie asmenys yra, įstatymus.

Aukštosios Susitariančiosios Šalys vienos Aukštosios Susitariančiosios Šalies piliečiams, esantiems kitos Aukštosios Susitariančiosios Šalies teritorijoje, pagal visuotinai pripažintas tarptautines teises normas garantuoja teisę kreiptis teisinėmis humanitarinėmis ir kitomis pagalbos ir valstybės, kurios piliečiais jie yra, igaliojamos atstovybės.

(Bus daugiau)

Sv. Petro ir Pauliaus atlidai, procesija Žygaiciuose, Taurages rajone.

KAI SIAUBAS ARTĖJO KĖSTUTIS RADVILĖNAS

35

Šeštadienis, balandžio 7 d. Išvykę iš NKVD-istų „okupuoto“ Eschenbach, po ilgos naktinės kelionės mūsų „greitukas“ 7:00 val. sustojo Regensburg prie žydiojo Dunojaus kranto, apdainuoto ir lietuvių liaudies dainose. Buvo pranešta, kad išvažiuosime tik už dviejų valandų. Turėjau progos pasidairyti po miestą. Žmonės sakė: kaip dangų, taip ir ant žemės. Karo dievaitis pasalūniškai visų miestų puošnys negailėtingai suvienodino, suprastino, paversdamas griuvėsių krūva. Taip išnaudoję gražų saulėtą rytą tyrė ore leidomės pirmyn. Traukinys vingiavo tarp granito kalnų, tai sunkiai alsuodamas įkalnė, tai atsipūsdamas nuokalnė per aki veriančius Alpių kalnus. Viršukalnėse blizgėjo sniegas, apačioje tyvuliavo Dunojus, suteikdamas kiekvienam progos pasigrožėti žavingais vaizdais. Taip besigandydamas akis kalnagūriuose, saulės žaismo žibetuose ledo varvekluose daugiaspalvių spektrus, nei nepajutau, kaip įriedėjome į Passau stotį. Laikrodis rodė 10:30 val. Tai gražus Austrijos miestas. Dabar ir čia Vakarų aliantų sparnuočiai nepagailėjo padėti kiaušinių ir pakeisti miesto situaciją ir vaizdą.

Sekmadienis, balandžio 8 d. 6:00 val. išvykome Pilsen-Klattau kryptimi. Vaziuodamas išsikėlėjau su vyrais, kad paskutinę progą pavažiuoti į Brno apsi-pirkti kelionei. Kelietis iš jų užsipašė nupirkti antpečių, žvaigždutį ir baltą galionėlį. Gal juokais. Juk uniformuoti į Lietuvą neskrisime. Klattau atsisakyriau nuo grupės. Jie nukėlė Neuern-Descheniz

kryptimi, o aš link Brno. Tai buvo paskutinis atsisveikinimas – iki pasimatymo...

Antradienis, balandžio 10 d. Sparnuočiams persekiojant, po dviejų kelionės dienų 2:30 val. pakėlė sėmoforą įvažiuoti į Brno stotį. Visas rajonas po bombardavimo dar liepsnojo. Sproginėjo naftos ir kitų degalų tankai. Juodų dūmų kamuoliai slinko virš miesto. Stotis skendo karčiuose dūmuose. Laukiamajame vos ne vos išlipėjau ir gavau nusūsti iki ryto. Išaušo puikus saulėtas rytas. Išokęs į tramvajų trejetą valandų pasimėnėjau po miestą. Po to apsirūpinęs pirkiniais nudūmiau į stotį. Jau tempo. Pasiteiravau, kada išeis traukinys Neuern kryptimi:

– Kai tik pristatys garvęžį – bus išleistas, o dabar, – sako, – ten stovi trys keleiviniai vagonai. Eik į juos ir lauk.

Niekio nelaukdamas ir nukulniavau. Vagonai buvo tušti. Išikūriau viename skyrelyje, užsidariau duris ir išsitiesiau ant suolo. Gal už valandos jeina „funny“ ltn. Labai nustebau iš kur jis atsirado. Galėjo atvažiuoti tik vakarykščių traukinio, kuriuo ir aš atvažiuavau. Kito nebuvo, nes partizanai nusprogdino bėgius. Kadangi mudvieji santykiai buvo vėsoki, man kilo įtarimas: ko sekioji paskui mane? Ar nori santykius taisyti ar sąskaitas suvesti? Esu viskam pasiruošęs!

Netrukus pilnu tempu pradėjo pakuotis keleiviai ir pasišvaistydami žibetuvėliais ieškojo vietos bagažui ir pačiam atsitoti. Prie mudviejų vietos buvo, bet nesibrovė, palikdami mus ramybėje. Jei buvo čekoslovakai – išreikšė mums neapykantą. Moteris prasiverus duris ir pamatius, kad pas mus yra vietos, pasiprašė priimti ją su motina. Kodėl ne – prašom. Susinešusius lagaminus, nusiėmė kuprines, perpetinius krepšius, kaip šiluvos elgetų ir, giliai su Dievo palaima atsidusius, atsisėdo. Traukinį išleido 20:00 val. Iglau kryptimi. Išvažiuoju iš dūmais dvokiančio rajono pajutomė švaresnį orą, pasitaikė alsavimas ir pagerėjo matomumas

– akys susigveno su tamsa... Viena iš mūsų kupe išpilietinusi keliauninkė pasiteiravo, kokiam kariuomenės skyriui priklausome? „Funny“ ltn., rodo, tik to ir telaukė. Čiulbejo visa kas tik jam ant liežuvio pakliuvo. Neatsižvelgdamas, kad yra karinių paslapčių išdavimas. Žinoma, mums lietuviams vokiečių karinių paslapčių išlaikymas buvo lygus nuliiui. Bet... reikėjo atsižvelgti, kad apie jas plepėdamas žaidi savo gyvybę. Atrodė, toks naivus, kokių Lietuvos kariuomenėje net sumanių eilinių tarpe nesurastum. Negi pamiršo, kad mums yra griežtai uždrausta atidengti savo tapatybę žemesnio laipsnio kariškiui kaip leitenantas, o civiliams – nei kalbos! Bet kokios kontrolės atveju, nesant karininko vietoje, geriau pasirinkti areštą. Tuomet būsi pristatytas į štabą ir paleistas. Esant pavojui pakliūti priešiui, tapatybės dokumentą sudeginti arba nuryti. Todel ant kurių dokumentų dedamas antspaudas, Feldpost Nr. anuluojamas. Neatrodė, kad toks paslapties atidengimas jau domino, todėl pertraukė jo kalbą ir pristatė:

– Ich bin Frau de Oberst Gehlen! Jūs priklausote mano vyriui. Sugrįžus paskambinsiu ir padarysiu jam didelį siurpą, kad buvau sutikus lietuvių jo bendradarbius...

Aš žinojau, kad admirolas Cannaris ir pulk. Reinhard Gehlen buvo Rytų žvalgybos viršininkai. Ne paslaptis, kad žvalgybos pulkininko žmona žinojo, kad kariškiai privalo laikyti paslaptis ir kad ši informacija buvo virš drausmės, saugumo ir paslapties išlaikymo ribų. Idant nepakliūtų į svetimus klausiklius, ji pokalbį nukreipė į saugesnius bėgius. Kodėl? Kas žino? Gal nepriklausė partijai, o gal ne griežto sukripimo partietė. Greičiausiai tai karo pralaimėjimas paveikė ir nacišką puikybę!... Ačiū Alahui, kitaip pokalbininkas galėjo atsidurti gestapo arba SS įstai-goje.

(Bus daugiau)

Motinos dienos proga Telšiuose Caritas dalina vaistus ir maisto produktus, gautus iš Lietuvių katalikų religinės šalpos ir Vėčių.

RAUDA DĖL VAISTŲ

RASA RAZGAITIENĖ

„Draugo“ liepos 2, 3 d. laidose pasirodė dr. Danutės J. Biečiauskienės straipsnis „Lietuvos Laisvėjimas: Dainos ir realybė“, kuriame buvo keliamos įvairios problemos, pradedant vis plačiau ir rimčiau bendradarbiauti su Lietuva. Bent dalis dr. Biečiauskienės konstatavimų taip pat pasirodė Lietuvos laikraštyje „Lietuvos aidas“ interviu „Labdara, savigarda, sąžinė“. Abu straipsniai palietė amerikietiškas medicinines siuntas ir tendencijas nušvėtė jų likimą pasiekus Lietuvą. Šio straipsnio tikslas yra pateikti „Draugo“ skaitytojams tikslią informaciją apie Lietuvių Katalikų religinės šalpos medicinines siuntas.

Rungtynės už vaistus

Nuo šių metų pradžios, Lietuvių Katalikų religinė šalpa yra Lietuvai iš Amerikos parpinusi daugiau negu trijų su pusę milijonų dolerių vertės skiepi, vaistų ir medicininių aparatūros. Medikamentai ir aparatūra yra aukojami didžiųjų Amerikos farmakologinių firmų, ligoninių ir šalpos organizacijų. Jos yra plačiai atverusios savo sandėlių duris Lietuvai.

Šitos vaistus ir kitus daiktus išgauti Lietuvai nėra lengva. Reikia prisiminti, kad į didžiąsias vaistų bendrovių duris kasdien beldžiasi grupės, kurios rūpinasi Etiopija, Tailandu, Filipinais, Pietų Amerika ir pan. Taigi, pirmasis žingsnis visuomet būna prašymas, pagrįstas faktais, kurie byloja, kad Lietuvoje medicinos būklė yra katastrofiškoji padėtyje. Toliau vyksta pasikalbėjimai, susirašinėjimas su firmomis, pristatoma dokumentacija iš Lietuvių Katalikų religinės šalpos, kad tai yra tikra, pastovi, patikima organizacija, kuri kompetentingai priima ir pristato vaistus į Lietuvą.

Taip pat deramasi su įvairiomis firmomis ir ligoninėmis dėl vaistų bei aparatūros sandėliavimo, ir reikalui esant, pataisymo ir pritaikymo Lietuvos sistemai. Kartais aparatūra arba svarbesni vaistai perkami, bet dažniausiai jie paauskjami. LKR Šalpai tenka rūpintis jų įpakavimu, pervežimu į sandėlius ir transportu į Lietuvą, ar tai būtų laivu ar lėktuvu. Tam tikslui ir yra reikalingos lietuvių visuomenės aukos LKR Šalpos „Gyvybė Lietuvai“ programai.

Amerikos valdžia šiais metais buvo pažadėjusi sumokėti už vaistų siuntų transporto išlaidas. Tai buvo padaryta prezidento Busho iniciatyva. Pats

administravimas ir siuntų transporto tvarkymas buvo pavestas privačiai šalpos organizacijai Project HOPE. Nors pabaltiečių viltys dėl šios taip reikalingos pagalbos mūsų kraštams buvo didelės, iškilo ir didelės biurokratinės bei politinės kliūtys, kol buvo galima pabaltiečių grupėm prieti prie šių transportui skirtų pinigų. Amerikos valdžia teisiniai, kad nenorėjo sovietų supykinti padėdama tik Pabaltijui ir todėl nusprendė ištraukti kaimynines sovietų respublikas į pagalbos programą.

Per tą laiką, kol Amerika jautė reikala atiduoti duoklę sovietų respublikoms, LKR Šalpa ir kitos pabaltiečių organizacijos ejo pirmyn su siuntom, pačios padengdamos didžiausią dalį transporto išlaidų. Šiuo metu Project HOPE pranešė, kad vėl nori padėti su transporto išlaidomis. Be abejo, tai yra gera žinia LKR Šalpai bei kitom grupėm, kurios stengsis kiek galima daugiau pasinaudoti valdžios pinigais. Vaistai, skiepai ir aparatūra yra LKR Šalpos siunčiami Lietuvos CARITAS organizacijai.

Aparatūra

Kadangi CARITAS steigia diagnostinę kliniką Kaune, ši labdaros organizacija pirmiausia peržiūri atsiųstą aparatūrą ir atrenka tai, kas tiks šiai klinikai. Aparatūra, kuri negali būti panaudojama klinikai, skiriama ligoninėms.

Šiuo metu CARITAS yra pasirinkusi globoti Marijampolės miesto centrinę ligoninę ir Kauno II klinikinę ligoninę. CARITAS Marijampolėi nesenai parūpino dvi pilnas monitorių sistemas sekti intensyviai sergančių pacientų širdies plakimui. Jos buvo paauskotos White Plains ligoninės per vieną lietuvių geradarį New Yorke. Norėdamas užtikrinti, kad monitorius bus galima naudoti Lietuvoje, šis lietuvis geradaris iš ligoninės parūpino visas instrukcijas knygas ir dar priedo asmeniškai nupirko 1.200 dol. vertės specialiai pritaikytų kabelių ir vielų monitorių prijungimui. Visa ši aparatūra, kartu su knygomis ir prijungimais, pasiekė Marijampolės ligoninę birželio mėnesį. Viena sistema jau prijungta ir pilnai veikia: antra bus prijungta rugpjūčio mėnesį.

Lietuvą netrukus pasieks ir ultragarso mašinos, ir sterilizatoriai, ir kompresoriai, ir kita įranga, kuri Lietuvos ligoninėm gyvybiškai reikalinga. Lietuvių Katalikų religinė šalpa yra pasiryžusi tokią aparatūrą ir

toliau siųsti. Kai kyla klausimas dėl aparatūros pritaikymo Lietuvoje, LKR Šalpa tariasi su biomedikais technika ir Lietuvoje ir čia Amerikoje. Daug šioje srityje yra padėję Alfredas Jaknūnas iš Baltimorės ir Justin Dambinskas iš New Yorke.

Vaistai

LKR Šalpos konteineriai iškraunami prie CARITAS būstinės Kaune, kur taip pat yra CARITAS centrinė vaistinė. Joje dirba gydytojai-farmakologai, kurie pagal išrašytus gydytojų receptus ir nurodytą ligos diagnozę parenka gydymuisi iš užsienio atsiųstus tinkamus vaistus. Ši vaistinė per dieną suteikia vaistus nuo 100 iki 180 ligonių.

Anot CARITAS pirmininkės dr. Albinos Pajarskaitės: „CARITAS gautos siuntos turi būti panaudojamos vargstantiems, ligoniams, vienišiams, ir nelaimė patekusiems žmonėms, kurių tiegiogiai negloboja valstybė (t.y. jie nesigdyo ligoninėse, negyvena valstybiniuose globos namuose). Dėl to gautus plataus vartojimo vaistus, maistą, drabužius CARITAS Centras pasiskirsto proporcingai vargšų kiekui šešioms vyskupijoms. Sudėtingesni vaistai, kurie gali būti skiriami tik gydytojų ir vartojami ju priežiūroje iki liepos 1 d. buvo teikiami centrinei CARITAS vaistinėje Kaune. Dabar jau įsikuria CARITAS vaistinės Panevėžyje, Marijampolėje, Telšiuose, Klaipėdoje, Kaišiadoryse. Gauti medikamentai ar kitos slaugos priemonės, kurios gali būti panaudojamos tik ligoninėse, skiriami tokioms ligoninėms, kurioms labiausiai reikia ir kuriose dirba karitiesiai gydytojai, nuosirdžiai ir teisingai padedantys ligoniams“.

Turgus

Ar vaistai, siunčiami iš Amerikos, atsiranda Lietuvos turguje? Be abejo, bent dalis ten atsiranda, nes apie tai yra rašoma Lietuvos spaudoje ir kalbama gyventojų tarpe. Kokia dalis ten atsiranda, yra sunku pasakyti. Gandų ir pletkų daug, faktų mažai.

Ką daro CARITAS šiuo atveju? CARITAS dalina vaistus pagal receptus, kuriuos patikrina patys CARITAS farmakologai. Išrašyto vaisto buteliuko serijos numeris yra CARITAS užregistruojamas. Pasak LKR Šalpos konsultanto vaistininko dr. Algirdo Lukoševičiaus, nesenai sugrįžusio iš Lietuvos: „CARITAS vaistų išdalinimas yra skrupulingai kontroliuojamas. Serijų numeriai yra registruojami, nes, jei susektu, kad tas vaistas yra parduvinėjamas turguje, pacientas nebūtų teisės kreiptis į CARITAS“.

ISPŪDINGAS IV PLS ŽAIDYNIŲ ATIDARYMAS

Buvo rašyta, kad planuojamas iškilmingas žaidynių atidarymas. Ir buvo iškilmingas ir labai išpuodingas, net pralenkė visų išvaizdą. Jis prilygo olimpiadų atidarymui, tik truputį mažesniame mastabe.

Pati pradžia buvo Kauno katedroje su šv. Mišiomis, kurias atnaušo pats kardinolas Sladkevičius su žaidynėms pritaikytu pamokslu. Po to rotušės aikštėje išsiriavo dalyviai, maždaug 3600 Lietuvos ir iš visų pasaulio kampų sportininkų. Net 20 sportininkų iš Gruzijos. Garbės svečių tarpe buvo Tarptautinio Olimpino komiteto, Moldavijos, Katalonijos, Islandijos ir visų Pabaltijos kraštų olimpinių komitetų atstovai.

Su maršo garsais ši milžiniška eiseną pajudėjo Kauno gatvėmis, išpuostomis žaidynių vėliavomis stadiono link. Nuo abiejų pusių šaligatvių, nuo balkonų ir iš langų tūkstančių tūkstančiai kauniečių ir svečių sveikinė žygiuojančius, skandavo Lie-tu-va, Lie-tu-va ir be sustojimo plėjo per visą 3 km kelią. Tai miniai atgal mosikavo dalyviai, plojo ir pritarė jos skandavimui su džiaugsmo ašaromis akyse. Neįsivaizduotini jaudinantis ir neužmirštamas išpuolis. Ne vienas dėkojo išvykos org. komitetui, kad buvo išjudinti vykti į žaidynes, o viena net pasakė: „Tai buvo išpuodingiausias mano gyvenime momentas, nepalyginamai išpuodingesnis kaip mano vestuvės...“ Tik gaila buvo tu, kurie negalėjo ar nenorėjo dalyvauti.

Eiseną trumpam sustojo prie Vytauto Didžiojo paminklo, kur buvo padėta gėlių. Dar vienas sustojimas buvo prie Nežinomojo Kareivio kapo, kuris buvo pagerbtas vainiko padėjimu ir tylos minute, skambant Karo Muziejaus varpams. Čia prie eisenos prisijungė ir bėgikai su žaidynių olimpine ugnimi apkeliauvę visą Lietuvą. Prie stadiono vartų eiseną sustojo trumpam poilsui ir atsigalviniui.

Lygiai 4 val. p.p., suskambėjus trimturi garsams, į stadioną įėjo 6 raiteliai, po trumpos tūkstančio šokėjų, meninių gimnastų ir choristų programos, jie sustojo stadione, sudarydami lyg Lietuvos žemėlapią ribas. Tada į stadioną įžygiavo dalyviai, kuriuos atstojimu ir nuolatinio plojimo sveikinė 15 tūkstančių žiūrovų ir puikiai pasipuošęs organizacinis komitetas su pačiu A.T. pirm. Vytautu Landsbergiu priekyje. Apžygiavę stadioną, dalyviai pro specialiai padarytus vartus įėjo į vidurį Lietuvos žemėlapią. Jų pabaigoje jau bėgo Š. Marčiulionis su žaidynių ugnimi, kurią nuo pusės stadiono perdavė Modestui Paulauskui, o jis jau uždegė žaidynių aukurą. Tuoj pakilo šimtai balandžių (kaip olimpiados priimtą), o iš po debesų išlėkė trys lėktuvai, kurie stebino visus savo akrobatiškais ir drąsiais numeriais. Sekė oficialus žaidynių atidarymas, ką gražiais žodžiais padarė Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Po sportininko priešaiko prasidėjo nepaprastai graži meninių gimnastų, šokėjų ir choristų programa, kuri buvo užbaigta Vaclovo Daunoro sudainuota „Kur bakūžė samanta“.

Po to keletas bendrų dainų su visais žiūrovais ir keletas šokių viduryje stadiono su visais žaidynių dalyviais.

Neužmirštama šventė, neužmirštamas šeštadienis Lietuvoje.

Pirma geležis sutirps į vaską ir vanduo pavirs į uolą, negu mes ištartą žodį atsauskime.

Didysis kunigaikštis Gediminas

(Bus daugiau)

G.T. INTERNATIONAL

9525 SO. 79TH AVENUE, HICKORY HILLS, IL 60457-2259 U.S.A.

KARIBŲ JŪRA LAIVU:

SAN JUAN, vienas iš Kr. Kolumbo radinių. Pily, šventovės ir smėlėtos pakrantės.

ST. JOHN, povandeninis parkas, tropikinės žuvys, paukščiai ir balto smėlio plažas.

ST. THOMAS, auksas, sidabras, porcelianas, brangakmeniai, reti pasaulio dekalonai, simpatiškos kavinės, visa šita ir daugiau laukia jus!

BLUE LAGOON, pasakiško grožio gamta, žodžiais neišreiškiama.

Septynios naktys žydrėje Karibų jūroje. Aukštos kategorijos miegamasis (outside cabin) su vaizdu į jūrą. Aukščiausios kokybės maistas ir aptarnavimas. Mėgėjų malonumui — kazino, kino teatras, sporto salė, baseinas, įvairios vakarinės programos. Pilna kaina čia išvardintų malonumų, [skaitant ir skrydį iš Čikagos]\$972.50 žmogui (double occupancy).

Dar liko 6 vietos!!

Iš Miami išplaukiam lapkričio mėn. 3 dieną, 1991.

Rezervacijom kreiptis: **G. T. INTERNATIONAL, INC.**

9525 SO. 79TH AVE., HICKORY, HILLS, IL 60457

Telefonas: **(708) 430-7272**

Ship register Panama

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS

(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sažiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **vegtui**
- Perkame ir Parduodame Namus.
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629

(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų perkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sažiningas patarnavimas
- **Veit agentai kalba lietuviškai**
- Nuolaida pensininkams

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Realtor

Irena Bilnstrubienė,
Realtor Assoc.

Nuosavybių pardavimas. Income Tax.

5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

DAYTONA BEACH, FL.

Sav. parduoda 3 mieg. 2 garažų modernišką namą. 1 bl. iki Atlanto!

Skambinti nuo 10 v.r. iki 5 v. p.p.

Tel. 312-847-2226

HELP WANTED

\$300/DAY PROCESSING PHONE ORDERS. People Call You To Order. Will Train. 1-800-735-8197, EXT 1366.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMA.
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.

312-779-3513

KLAUDIJUS PUMPUTIS

RENKAME SENOVES KILMINGUOSIUS Karalių, karalienių, kaizerių, carų, imperatorių, sultonų, maharadžų ir pan. nuotraukas, paveikslus, suvenyrus. Atsiųskite aprašymą arba Xerox kopiją ir kainą:

J. D. Walker

2044 N. Bissell,

Chicago, IL 60614

PAMATYKITE LIETUVĄ BE RŪPESČIŲ IR BE VARGŲ! Išsinuomokite automobilį su šoferiu. Kaina \$40 į dieną. „Van“ 10 žmonių — \$75 į dieną. Ilgesniam laikui — su nuolaida. **Kreipitis: (Indianapolis) 312-578-3437.**

DĖMESIO KELIAUJANTYS I LIETUVĄ! Ar norite apsisotiti Vilniaus centre? Dviejų kamb. butas \$25 už dieną. Kreipitis: (Indianapolis) **312-578-3437.**

IEŠKO BUTO

Šeima su vienu vaiku nori išnuomoti 2-3 mieg. kamb. butą/namą su valg. kamb. pietų ar pietvakarių priemiesčioje, Brighton Pk. arba Marquette Pk. į vakarus nuo California Ave. **Prašoma skambinti: 312-737-1138.**

FOR SALE

Skubiai ir nebrangiai parduodami: labai geros kokybės medžiaga visam taut. kostiumui, kabluku megzti lininiai kostiumėliai, staltiesės ir kiti suvenyrai iš Lietuvos. **Kreipitis: tel. 216-447-1459.**

LAIKO PAGRĖSTAI

Vladas Kulbokas

Atsiminimai

Kritikos apžvalgų knyga ir recenzijos: Aleksnėjų Madona; kankinys kun. J. Dabrila; suvalkiečių ūkis — sodaba, darbai, darbininkai, valgiai; šeimos istorija — studijos, mokytojų mokyklų Plungėje, Pasvaly, Vilniuje; gyvenimas Austrijoje, Vokietijoje, Amerikoje, darbas „Lietuvių Enciklopedijoje“. Kaina su persiuntimu **10 dol.** Illinois gyventojai dar pridėda 64 ct. Valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

THE ART OF VIKTORAS PETRAVIČIUS

— Monografijos pirmas tomas, angliškai ir lietuviškai. Sudarė Algimantas Kezys. Knyga apima šio dailininko ankstyvąją kūrybą, pradedant nuo jo studijų metų Paryžiuje iki 1949 m., kada jis su šeima gyveno DP stovyklose, Vokietijoje. Išleido „Galerija“ ir „Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla“. Kietais viršeliais, su aplanku, 232 psl. Verta turėti sau ir padovanoti kitam, ypač kitiems lietuviams. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 2 dol. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS**
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Devintinių procesijos (Hiutenfelde) dalyviai atvyksta į Vasario 16 gimnazijos kiemą. Nuotr. M. Šmitienė

AR LIETUVA PALAIDOS BLOGI?

*Saukiu lietuvių burtis prie
lietuvių
Ir gyvą širdį prie gyvos
širdies.
Iš sutemų, iš prieblaudų
išieikim,
Uždekim naują ugnį širdyse...
B. Brazdžionis*

Tokia jau lemtis teko mums, Lietuvos žmonėms, ypač moterims, kad gimėme ypatingoje pasaulio vietoje, tarsi rezervate, kad iškilo klausimas — ar sugebėsime pakelti savo galvas? Daug nueita kelių, daug iškenčėta motinos, moters, mylimosios. O kentėta todėl, kad „tėvelis“ Stalinas buvo daug ką išvadavęs nuo sąžinės, ir Chruščiovo mintys, kad 1980 metais socializmas pavirs komunizmu, privedė vos ne prie beprotybės. Ilgus metus apsidūsi tuščios minties gigantomanija vertė po kojomis minti silpnėsniuosius, ateizmas buvo tvirtai įsiviešpatavęs mokyklose. Jaunimas dar ir dabar ne visai supranta, kas buvo ir kas yra kas. Tiek metų mulkintam žmogui nėra lengva visu kampu pasukti į kitą pusę. Tik stiprių žmonių dvasios energija yra galingesnė už visus kitus turtus.

Šiandien Lietuvoje skelbiama žodis „Atgimimas“, susikūrusis Sajūdis šaukia į priekį. Sajūdis išjudino ir moterų sielą. Tarybinė moteris, turėdama lygias teises su vyrais, buvo apgauta, paversta, emancipuota. Nebeliko laiko meilei, šilumai, namams ir vaikams. Dabar vėl norisi grįžti prie tautinių ištakų, pavargom eidamos sovietišku keliu. Dabar drąsiai šaukiame, kad be motinos ir moters statuso atstatymo nepereisim į lietuviybę. Praradusi sielą moteris šiandien laisvai pripažįsta žodį „abortas“.

Lietuva įsitikina, kad praeitis tikrai buvo klaidinga ir klampusis, ir praraja. Nebeaišku buvo, kokios paskatos vedė žmones tuokėsi, skyrėsi, žudėsi. Jaunimas pradėjo eiti klystkeliais, vis sunkiau darėsi suprasti tikrą gyvenimo prasmę. Sovietinė mokykla priklausė komunistinių idėjų suardė jaunimo pa-

žūras ir siekius. Dabar gi mokytojai vėl turi persiorientuoti į naują mąstymą, naują žodį, išmesti iš vadovėlių tai, kas kadaise buvo „brangu“. Deje, ne visiems tai sekasi padaryti. Dar daug yra žmonių, kurie moka tik pavalyti ir egzistuoti, kuriems įpratimas — tai lyg antras prigimimas. O ir tokie gimdo vaikus, pratędami savo kartą. Pasidairius aplinkui nebematai paprasto moters natūralumo, dvasinio grožio. Klesti grubumas, nėra pagarbos žmogui, artimui; nėra atsakomybės darbui. Aš žaviuosi žmonių šiluma, malonia šypseną tarpusavio santykiuose čia, Amerikoje. Ir užrašas: „Mūsų grožis — Jūsų šypseną“ — verčia būti kitokiui.

Eidami sunkiu Lietuvos nepriklausomybės keliu, žmonės sunkiai laidoja tą blogį, kuris nejučia buvo lyg ir įaugęs į mūsų kūną. Sunki materialinė padėtis kartais verčia būti priklausomam vienam nuo kito, prarandama moters ar vyro pagarba, o tai neigiamai veikia ir jaunimą. Šią problemą svarsto vietinės tarybos, darbo kolektyvai, o ir pati Lietuvos vyriausybė. Dabar Lietuvai pats laikas susirūpinti dėl griežtesnio įstatymo, kovojant su rūkymu, alkoholizmu, prostitucija. Tai didelė nelaimė mūsų tautai.

Mums mokytojams labai skaudu girdėti augantį „nelaimingus vaikystės“ ar nedarnių šeimų skaičių Lietuvoje. Lietuvos žmonėms reikia mokytis švelnumo, pagarbos, dėmesio žmogui, reikia išsivaduoti iš vidutinės ugdymo. Šiandien Lietuvoje labiausiai nuvertinta mokytojo profesija. Netvarka švietimo sistemoje per praeities metus suardė mokytojų nervus, ugdė dvivaidiškumą. Mokiniai prarado norą mokytis todėl, kad mokyklą tapo pernelg nuvertintas — darbininkas gauna daugiau už tą, kuris kelis metus sėdėjo prie knygos, siekė mokslo žinių. Tačiau kol Lietuvos ekonomika neatsistos tvirtai ant kojų, o tai gali užtrukti kelerius metus, padėtis bus nepavydėtina. Mes, visi Lie-

tuvos žmonės, turime pergalvoti gerai, kur buvo ir kur tebėra tos silpnosios darbo ir gyvenimo pusės, ir daryti pertvarką, aplenkiant gorbachiovišką „perestroiką“. Reikia dar apsisvalyti nuo visokio senoviško šlamšto, nuo sovietinių vadovų savanaudiškų reikalavimų. Daugelis ir mokyklinių vadovėlių liks tik kurioziskas jūmorų pavyzdys ateinančioms kartoms.

Šiandien dar ne visi Lietuvos žmonės eina su tikruoju Sajūdžiu, ne visi drąsiai taria savo žodį, tačiau galiu tvirtinti, kad tokių yra tik saujelė, tik mažas dalis. Dauguma — už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Būdamas čia, Amerikoje, visa širdimi ir protu pajutau nuosirdžią paramą ir pagalbą Lietuvai, Lietuvos žmonėms. Nelengva buvo ir mano keliu, kai kam atrodo keistoka ir rizikinga, tačiau turėjau tikslą ir stengiausi jį įgyvendinti, nepaisant jokių sunkumų ir savų asmeninių interesų. O kas kitas, jeigu ne mes patys ieškosime naujų kelių, naujų ryšių ir glaudaus bendradarbiavimo su pasauliu?...

Nors Lietuva mažytė, tačiau kiekvienas miestas turi savų problemų. Ju turi ir Panevėžys. Daugiausia dėmesio skiriu švietimo klausimams, nors neatsiribojau ir nuo kitų problemų. Labai esu dėkingas visiems, kurie mane suprato ir rūpinosi. Ačiū Jums, mieli, brangūs tautiečiai, gyvenantys Chicagoje. Ypatingai nuosirdžią padėką tariau kunigui Palubinskui iš New Yorko; losangeliečiams: dr. Brinkui, dr. Giedraiciui, Emilijai Mikalonienai, Marytei Sušinskienai, Sofijai Brazauskienei ir tiems, kurie padėjote finansuoti vadovėlių, knygų ir kitų mokykloms reikalingų daiktų siuntą į Panevėžį.

Šis artimas bendradarbiavimas išliks stiprybės ir vilties simboliu ne tik asmeniškai man, bet ir Panevėžio miesto žmonėms. Gera, kai jautiesi nesąs svetimojo šaly, kai aplinkui daug gerų draugų. Tikiu, kad mes kartu su Jumis išgelbėsime Lietuvą iš piktų nasrų, o visas blogis pamažu ir palaipsniui visiškai išnyks.

Olga Mikulskienė,
Panevėžio miesto Tarybos švietimo komisijos pirmininkė

L.F. PELNO SKIRSTYMO KOMISIJOS PRANEŠIMAS

Sykį metuose, dažniausiai vasario pradžioje, L. Fondo vadovybė duoda ataskaitą apie įvykusį Fondo pelno paskirstymą.

L. Fondas yra tas finansinis šaltinis, iš kurio versmų semiamas gyvybės vanduo lietuviškoms kultūrinėms bei švietimo apraiskoms remti. Šiais metais L. Fondo taryba leido paskirstyti to „gyvybės šaltinio“ vandens \$300,000 dolerių.

Pagal L. Fondo įstatus, Pelnos skirstymo komisiją lygiomis teisėmis sudarė trys JAV L. Bendruomenės krašto valdybos deleguoti asmenys ir trys L. Fondo tarybos paskirti nariai. L. Bendruomenės atstovai: dr. Petras Kisieliū (sekretorius), Ramunė Lukienė, Arūnas Barzdukas ir kandidatė Aušrelė Liulevičienė. L. Fondo atstovai: Marija Remienė (pirmininkė), Vytautas Kamantas, Daina Kojelytė ir kandidatė Ofelija Barškėytė. Stipendijų pakomisija sudarė: Marija Remienė (pirmininkė), Ofelija Barškėytė, advokatė Daina Kojelytė, dr. Arūnas Liulevičius, dr. Jolita Narutienė ir Ramona Steponavičiūtė. Be jų, posėdžiuose dalyvavo, be balsų teisės, dr. Antanas Razma, L.F. garbės komiteto pirmininkas, Povilas Kilius, L.F. tarybos pirmininkas, adv. Algirdas Ostis, L. F. valdybos pirmininkas, ir Alė Steponavičienė, L. F. raštinės vedėja ir posėdžių sekretorė. Kiekvienas — tiek L. Fondo, tiek L. B. atstovai — turėjo tik po vieną balsą. Komisijoje viso šeši (6) balsai.

Bendrai paramai buvo gauta 111 prašymų sumoje 678,686 dol. plus nepažymėtos sumos. Dalinai ar pilnai patenkinti 69 prašymai sumoje 198,800 dolerių. Stipendijoms gauta 113 prašymų sumoje \$408,207.00 dol.

Dalinai ar pilnai patenkinti 69 prašymai sumoje 198,800 dolerių. Stipendijoms gauta 113 prašymų sumoje \$408,207.00 dol.

Dalinai ar pilnai patenkinti 53 prašymai, sumoje \$87,400.00 dolerių. Viso buvo išdalinta \$286,299.00 dol. Yra likęs mažas likutis sumoje \$13,000.00 dolerių, kurie bus paskirstyti rugsėjo mėn. Yra gauta pavėluotai prašymų, kuriuos reikės bent dalinai patenkinti.

Šiais metais buvo tikras „antplūdis“ studentų prašymų iš Lietuvos, kurių gauta 76, iš P. Amerikos 7 ir 30 vietinių studentų. Buvo patenkinti iš Lietuvos 33 studentai, 6 iš P. Amerikos ir 14 vietinių studentų.

L. Fondo veikia 15 stipendijų fondų, kurių steigėjai yra nurodę stipendijoms gauti sąlygas. Jų nurodymus L. Fondo Pelnos skirstymo komisija gerbia ir vykdo. Šiais metais susidarė \$40,900.00 dol. ir dar L. Fondas pridėjo iš bendrų pajamų \$46,500.00 dol. Taipogi veikia dar 6 kiti fondai, kurių pajamos išmokamos pagal aukotojų nurodymus.

Pelnos skirstymo komisija turėjo 4 posėdžius, kurie vyko labai sklandžiai. Komisijos nariai buvo gerai išstudijavę prašymus ir gerai pasiruošę. Be to, buvo kontaktuotos organizacijos, ypač L. Bendruomenės tarybų, ar turintys žinių pavieniai asmenys, prašant suteikti informaciją. Skirstant stipendijas, atsižvelgta į studento pasirinktą studijas, jo pažymius, dalyvavimą lietuviškoje veikloje, rekomendacijas ir tėvų finansinį stovį. Ypatingas dėmesys buvo skirtas lankantiems Lituanistikos katedrą ir norintiems vykti į Vasario 16 gimnaziją. Iš visų 224 prašymų tik 9 atvejai, kuomet balsavo 5 balsai už, vienas susilaikė. Visi kiti prašymai buvo nuspresti vienbalsiai.

Tėviškos padangėje

TAMSIAME VIDURNAKTY NEŽUVE

Taip patadinta paroda atidaryta Valstybės muziejuje. Paroda skirta masinių trėmimų Lietuvoje aukoms atminti.

Ekspozitai čia, kaip ir prieš metus surengtoje panašioje parodoje, šurpūs ir graudūs, apibūdinantys tremtinių mintis ir svajis, polinkius ir troškimus tais negandos metais. Sunku pasakyti, ar kitokiomis gyvenimo sąlygomis Lietuvos diplomato Voldemaro Vytauto Černecko sūnūs Petras ir Povilas būtų pajutę potraukį dailiajai kūrybai. Didžiai prasminga, kad broliai iš mamuto ilties drožė ne ka kita, o kryžių — tikėjimo ir kančios simbolį. Kad N. Kaušinytė be kaltės, be teismo atsidūrusi Lukiškių kalėjimo kameroje, renka skurdžius duonos trupinius ir lipo rožančių. Kad moterys tą tamsią tremties naktį siuvinėja kilimėlius, kuriais užtiesdavo altorius, prie kurių susikauptimo ir maldos valandą suklupdavo kiekvienas, kas tik galėdavo.

Sibiro tremtyje lietuviai savo dvasią palaikydavo ne vien malda, bet ir daina, muzika, todėl šalia ranka rašytų maldaknygių regti tokių pat žodynėlių — žmonės ir čia mokėsi kalbų, tikėdami, jog kada nors tai pravers, regti gaidų sasiuvinėlius, smuikus. Vienu iš jų ir šiandien groja

gydytojas Kazys Paltanavičius, kurio atsiminimų knyga „Gdytojas už spygliuotą vnielą“ tapo viena iš populiariausių ir skaudžiausių „Vyturio“ leidyklos parengtu „Tremtinių archyvo“ leidiniu.

Čia ekspozuojama ir daugiau šios serijos knygų. Nors ir išleistos nemažai tiražų, jos jau šiandien tampa sunkia pasiekama retenybe. Kai žvelgi į buvusių tremtinių Boleslovo Motuzos Motuzevičiaus ir Algimanto Čiurlionio tapybą, į nuotraukas iš tremtinių albumų, tremtinių asmeninių daiktus, nejučiom prisimeni, jog kas šeštas Lietuvos žmogus patyrė tremties siaubą — lietuvis, lenkas, latvis, rusas, žydas...

Žydų tautos tragedija Lietuvos istorijoje pažymėta šurpiais faktais. Apie tai byloja ir stendas, sirtas Bandalin šeimai iš Kybartų, tai patiri ir pavaikšiojęs po Lietuvos valstybinį žydų muziejų, kur veikia paroda, pasakojanti apie gyvenimą Vilniaus gėte 1941-1944 metais. Žydų tautos kančia atsiskleidžia prieš mus pačiais būdingiausiais bruožais, kai vieni iš patikintųjų kabinosi į gyvenimą, o kiti visais būdais stengėsi nutraukti gyvenimo siūlą... Dažnai ateina didysis atgailos megaidų sasiuvinėlius, smuikus. Salomeja Čičiškina

A.†A.

v.s. fil. VLADUI PAŽIŪRAI

mirus, žmonai ALFAI, ČEKANAUSKŲ šeimai, giminėms ir artimiesiems reiškiamas nuosirdžia užuojauta ir kartu liūdimė.

Ramiojo Vandenyno rajono skautų vadovybė, skautai ir skautės

DRAUGAS, antradienis, 1991 m. rugpjūčio mėn. 6 d.

5

L. Fondo suvažiavimuose ne kartą buvo kartojama skirti 50% Lietuvos reikalams. Komisija buvo objektyvi, neskirstė kas „mūsų“, o ten „jų“, bet kas svarbiausia Lietuvos reikalams, nežiūrint to, kad L. Fondas buvo įsteigtas remti išeivijos reikalus.

Ačiū už iki šiol teikiamą dėmesį L. Fondui visiems spaudos ir radijo darbuotojams. Tik visų bendromis pastangomis auga L. Fondas mūsų išeivijos ir atsikuriančios Lietuvos gerovei.

Marija Remienė

A.†A. Dr. ANTANAS KALVAITIS

Buvęs Lietuvos Gen. Konsulas

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1991 m. rugpjūčio 4 d. 5:45 val. p.p., sulaukęs 96 m. amžiaus.

Pasiliko dideliame nuliūdimė žmona Bronė, sesuo Alė Kalvaitytė-Velbasienė ir jos sūnus Gediminas Morkūnas su šeima; mirusio brolio Jono sūnus Ramūnas Kalvaitis su šeima, mirusio pusbrolio Prano vaikai: Amalija Jagutienė su vyru Mykolu; Nijolė ir Leonas Kalvačiai su šeima; svainė Stasė Jakubonienė bei kiti gimines.

Priklausė daugeliui lietuviškų organizacijai: buvęs Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios vargonininkas.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, rugpjūčio 7 d. nuo 2 iki 9 val. v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 8 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 312-476-2345.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:

11028 Southwest Hwy. • Palos Hills

9236 S. Roberts Rd. • Hickory Hills

2424 W. 69 St. • Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus Funeral Home

1410 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

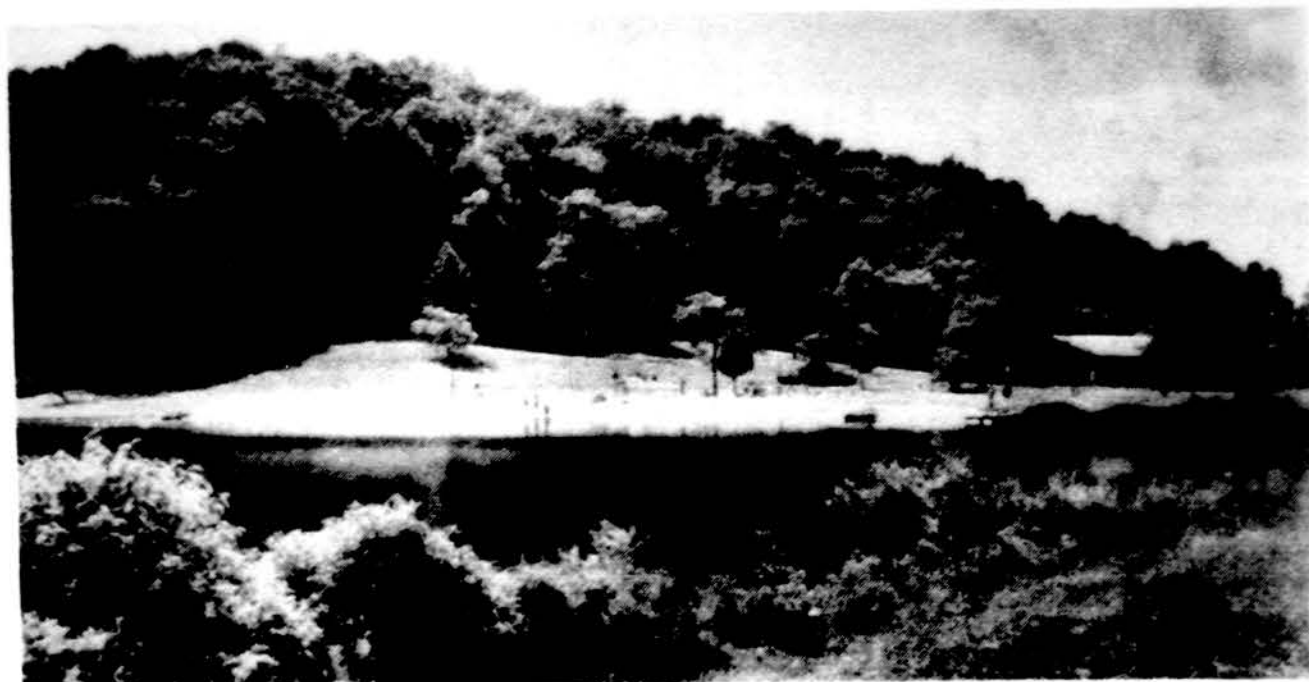
Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

Dainavos stovyklavietė su Spyglėo ežeru. Dainava švenčia 35 metų sukaktį

APLINK MUS

x Mokytojos Nijolės Gierštikienės pastangomis iš Hancock mokyklos buvo gauti 25 vartoti kompiuteriai, kurie bus pasiūti į L. R. Švietimo ministerijai padalinimui po įvairias Lietuvos mokyklas. JAV LB Švietimo taryba nuosirdžiai dėkoja mokytojai. Nijolėi už jos pastangas. Jei Nijolės pavyzdžiu pasektų kiti lietuviai mokytojai, tai netrukus visos Lietuvos mokyklos turėtų po kompiuterį. Galintys pagelbėti Lietuvos mokykloms, prašomi skambinti Švietimo tarybai, telefon: (312) 778-0358.

x Vyresniųjų lietuvių centras rugpjūčio 7 d., trečiadienį, 2 val. p.p. **Stasys Žilėvičius** rodydama vaizdą su paaiškinimais — „Išpūdziai iš šios vasaros kelionės po Lietuvą“. Nepraileiskite progos pasigrožėti Lietuvos vaizdais. Po programos pietūs. Kviečiame dalyvauti.

x A. A. dr. Antanas Kalvaitis, 96 metų, buvęs Lietuvos gen. konsulas, mirė Chicagoje sekmadienį, rugpjūčio 4 d., 5:45 p.p. Plačiau apie jį 5 puslapy.

x Regina Petrauskas, Westmont, Ill., Kąjėtonas Sidlauskas, Roslindale, Mass., Joseph Arlauskas, New Britain, Conn., Stanley Dingaila, Hot Springs, Ark., Stephanie Urban, New Canaan, Conn., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas su 25 dol. auka. Labai dėkojame už rėmimą lietuviško žodžio.

x Algirdas Budreckas, dipl. teisininkas, Chicago, Ill., Alfredas Vileišis, Burbank, Ill., Milda Roskiewicz, Park Ridge, Ill., J. Karka, Islington, Ont., Kanada, gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Labai dėkojame už rėmimą lietuviško žodžio.

x Dail. Janina Marks, Chicago, Ill., Juzė Augaitienė, Chicago, Ill., Jonas Stankus, Evergreen Park, Ill., Antanas Sėduikis, Brockton, Mass., gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka dienraščiu. Labai dėkojame.

x Dr. A. Janacienė, Yonkers, New York, gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Po 20 dol. Feliksas Kriščiūnas, O'Fallon, Ill., Eug. Pakulis, Rehoboth Beach, De., A. Sema, Chicago, Ill. Visiems tariame ačiū.

x Norėdami atšvesti įvairias šeimos šventes bei šermėnų pietus priimanomomis kainomis, prašom kreiptis į **Baltijos restoraną**, 8100 Roberts Rd., Justice, Il. tel. 1-708-458-1400. (sk)

x Parduodami AUTOMOBILIAI Lietuvoje pagigintomis kainomis su garantija. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x SIUNTINIUS PRISTATOME į namus LIETUVOJE. Rūbai, maistas vaistai — kiekiai neriboti, maito nėra. Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60619, tel. 312-436-7772. (sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Klela
Denglame ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 312-434-9656 arba
312-737-1717

x V. Šerelis, Chicago, Ill., Pranas Jonelis, Rockford, Ill., Joana Nausėda, Lemont, Ill., St. Sidlauskas, Springfield, Ill., gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaukojo po 20 dol. Labai dėkojame.

x Kun. K. Raila, Little Neck, N.Y., akt. Zita Visockis, Chicago, Ill., V. L. Morkūnas, Islington, Ont., Kanada, Kazys Gasiūnas, York, Pa., Juozas Lukas, Grand Rapids, Mich., gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. Labai dėkojame.

x Dr. Dana D. Vitkus, Palos Hts., Ill., Emilija Ciakas, East Chicago, Ind., Angela Lescinskas, Chicago, Ill., Juozas Mikešionis, Seattle, Wash., St. Gritėnas, Melrose Park, Ill., gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. Labai dėkojame.

x Kun. J. Pakalniškis, Little Neck, N.Y., D. Krivickas, Glenn Dale, Md., A. Gylis, Olympia, Wash., Antanas Kalvaitis, Ormond Beach, Fla., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 20 dol. Labai dėkojame už rėmimą savos spaudos.

x Prel. John A. Kučingis, Los Angeles, Cal., vienas didžiųjų lietuviškos spaudos ir veiklos rėmėjų, gražino laimėjimų šakneles su 100 dol. auka. Nuosirdus ačiū.

x Adv. Vytenis Lietuvninkas, Chicago, Ill., dažnai ir įvairiomis progomis prisideda savo didesniomis aukomis stiprinti „Draugą“. Gražindamas laimėjimų šakneles, pridėjo 50 dol. auka. Labai dėkojame. Adv. Lietuvninkas savo tautiečiams sąžiningai padeda įvairiose reikaluose, o klientų patogumui jo raštinė yra Marquette Parko lietuvių kolonijoje.

x Arūnas Draugelis iš Naperville, Ill., „Draugo“ nuosirdus rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles su 30 dol. auka. Labai dėkojame.

x Kun. Valdemaras M. Cukuras, Putnam, Conn., Ferdinandas Visockas, Bellevue, Fla., Sophie Karasauskas, Surfside, Fla., I. Bikneris, Chicago, Ill., Vacius Prižintas, Los Angeles, Cal., gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaukojo po 25 dol. Nuosirdus ačiū.

x E. Jonušienė, Omaha, Nebraska, Vito Val, Oak Brook, Ill., nuolatiniai dienraščio rėmėjai, gražino laimėjimų šakneles su 35 dol. auka. Labai dėkojame.

x Bronė Čizikaitė iš Chicago, Ill., J. J. Ardy, Fairview, Pa., dažnai „Draugą“ paremia aukomis. Gražindami laimėjimų šakneles, pridėjo ir po 30 dol. savos spaudos palaikymui. Labai dėkojame.

x 55 SV. MAISTO PRODUKTŲ pristatome į namus LIETUVOJE: cukrus, ryžiai, mėsa, miltai, kondensuotas pienas, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, razinos, riešutai, kava, arbata, prieskoniniai ir t.t. — \$95. ŠVENTINIS SIUNTINYS: kava, razinos, riešutai, šprotai, mėsa, šampanas, šokoladas dežutėse, gėlės — \$65. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Lietuva Parcel Service praneša: nuo liepos 1 d. visi daiktai, siunčiami reguliariu paštu yra muituojami. Tik naudoti drabužiai ir licenziniai siuntiniai, kuriuos galite siųsti tik per Lietuvą Parcel Service, liko be maito. Dirbame 5 d. savaitėje, bet būtina susitarti dėl laiko. Skambinkite: J. Juodvalkienė, tel. 312-254-2817 arba 312-847-2614. (sk)

Washingtono kardinolas J. Hickey, kuris globoja Šiluvos Marijos koplyčios, įrengtos Amerikos katalikų tautinėje Nekalto Prasidėjimo šventovėje — bazilikoje, 25 metų sukakties iškilmes. Jos įvyks spalio 12-13 dienomis Washingtono.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SĖKMINGA „DRAUGO“ GEGUŽINĖ

„Draugo“ gegužinė sekmadienį, rugpjūčio 4 d., prasidėjo šv. Mišiomis už visus gegužinės dalyvius, darbininkus, jų gimines — gyvus ir mirusius. Per Mišias buvo prisiminta visi „Draugo“ geradariai ir rėmėjai, gyvi ir jau išskelavę iš šio pasaulio. Kai visur aplink matai nuo saulės kaitros išdžiūvusius daržus, čia prie „Draugo“ gražūs medžiai ir žalia žolė tarsi klimas, išsklotos ant pievos. Buvo pastatytos penkis didelės palapinės apsaugoti nuo lietaus ir saulės kaitros.

Oras buvo nepaprastai geras. Gal todėl ir tiek daug žmonių privažiavo. „Draugo“ renginių komitetas buvo labai susirūpinęs dėl šių metų gegužinės. Atrodė, kad mažai bus darbininkų ir viską sugadins dideli karščiai, ypač kai prieš dvi dienas Chicagoje buvo per šimtą laipsnių karščio. Tokiam karščiui esant, niekas nenori nei kur važiuoti, nei ką nors dirbti. Bet viskas pavyko labai gerai, ir darbininkų sukvietė daug, ir svečių privažiavo net iš tolimųjų miestų.

x M. Vaškevičius iš Toronto, Kanada, gražino laimėjimų šakneles su 50 dol. (kanadiškų) auka. Labai dėkojame.

x Regina Davis, Seven Springs, N.C., Marion Smilgius, Chicago, Ill., Lariat Motel, Fallon, Nevada, Paula A. Mikšys, Juno Beach, Fla., gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. Nuosirdus ačiū.

x KARGO I LIETUVĄ: drabužiai, maistas, vaistai. MUITO NĖRA, KIEKIS NERIBOTAS. Pristatome į namus pigiausiomis kainomis. Siuntiniais mums siųskite paštą arba UPS. RUKYTOS MĖSOS GAMINIAI su pristatymu į namus — 22 sv. tik \$80. Pervežame dolerius į Lietuvą. Atlanta Import-Export, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-2121. (sk)

x NAUJAS „ŽAIBO“ NR. 10! 10 kg. (22 sv.) skaniausių mėsos produktų: 3 kg. kapotas kumpis konservuose (6 dėž.), 1 kg. liežuvis drabučiuose (3 dėž.), 1 kg. vištiena savo sultyse (3 dėž.), 2 kg. file natūralioje plėvėje, 1 kg. lietuviškas šiklandis, 1 kg. kiaušienos šoninė šalto rūkymo, 1 kg. „Lietuviška“ dešra. Kreiptis: „ŽAIBAS“ 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708-430-8090. (sk)

tur: Los Angeles, Washingtono, Oklahoma City, Seattle ir kt.

Knygų buvo parduota daugiau negu už 900 dolerių.

„Draugo“ renginių komitetas dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie gegužinės paruošimo, ir visiems svečiams, kurių šiemet buvo daugiau kaip kitais metais. Po gegužinės darbininkės kalbėjo, kad galėjo būti per 1000 žmonių. Iš savo pusės „Draugo“ vadovybė dėkoja renginių komitetui, visiems, kurie prisidėjo vienokiu ar kitokiu būdu prie gegužinės ruošimo, ir visiems svečiams, kurie taip pat gražiai prisidėjo, kad „Draugas“ ir toliau gyvuotų. Ta proga norime priminti, kad rugsėjo 22 d. Martinique restorane ruošiamas „Draugo“ banketas. Šiemet gauta visa didžioji salė, kurioje galima lengvai sutalpinti apie tūkstantį svečių. Tikimės, kad turėsime pasisekimą ir su pokyliu, nors Chicagoje visokių renginių yra labai daug, o lankytojai yra vis tie patys.

V. R.

ma, ar tikyba turėtų būti privalomas kursas ateityje. Bet tikybos dėstymas kelia daug klausimų: pvz., kas dėstytų tikybą, nes nėra tam pasiruošusių mokytojų, ar tie patys, kurie daugelį metų skelbė ateizmą? Ar būtų tikybos dėstytojai atlyginami? O kaip su pažymiais? Ar tikybos kursas turėtų būti dėstomas mokslo metu, ar prieš pamokas, ar po mokslo dienos? Jis taip pat pranešė, kad yra svarstoma steigti ir katalikiškas mokyklas. Nors jis pats padėjo steigti (ar įsteigė) pirmą katalikišką mokyklą Lietuvoje, yra dar daug klausimų, kuriuos reikia apsvaistyti. Kreiptinas dėmesys į tai, kad šiuo metu ten neturima stipraus pagrindo, ir pedagogai turi semtis žinių iš išeivijos. Bažnyčia atgimstančiame krašte turi svarbų vaidmenį, bet ten dar nenusiprasta, ar tikyba bus dėstoma tik katalikiškose mokyklose ar ir kitose švietimo institucijose.

Po šios labai įdomios paskaitos, kurios čia tik santrauka padaryta, buvo daug klausimų. Jų metu paaiškėjo labai svarbus įvykis, kad kun. Antanas Saulaitis, būdamas Lietuvoje mėnesį, suorganizavo Jėzuitų gimnazijos Kaune atsteigimą. Naujoje — atsteigtoje mokykloje mokslas prasidės šį rudenį. Mokinių bus priimta maždaug 500 ar 600, mokytojų bus maždaug 30. Šią žinią susirinkę priėmė entuziastiškai plojimu.

Vakaronę surengė Chicagoje veikianti Ethnic Community Services organizacija. Užbaigus ją, žmonės skirstydami į pageidavo daugiau tokių vakaronių. Jaunosios dalyvės R. V. ir V. R.

Gegužinės metu ponios platina laimėjimų bilietus — Gražina Sakevičienė, Danutė Vidžūnienė, Stasė Paulionienė, Birutė Jasaitienė, Stasė Semeniūnė, Vilhelmina Lapienė

„Draugo“ gegužinėje dalyvė prie uždangio

ŠVIETIMO IR AUKLĖJIMO PROGRAMOS LIETUVOJE

Neseniai prisirinko pilna Jau-nimo centro kavinė paklausti kun. A. Saulaitio, SJ, pranešimo apie švietimo ir auklėjimo padėtį Lietuvoje.

Kunigą Saulaitį pristatė publikai Vaiva Vaišnytė, prieš metus baigusi Yale universitetą, kuri šiuo metu dirba Chicagoje. Dabar, kai Lietuva po truputį laisvinasi iš Sovietų pančiu, jai reikia perorganizuoti įvairias įstaigas, kad juose atspindėtų lietuviškas tautinis ir kartu modernus mąstymas. Viena iš šių institucijų yra švietimas. Tenka išnagrinėti, koks turi būti tos mokyklos tikslas bei atsakomybė. Tai nepaprastai svarbus klausimas studento ar mokinio auklėjime. Nepakanka rūpintis informacijos perteikimu, bet ir asmens auklėjimu, jo ugdymu. Kun. Saulaitis priminė pagrindinius veiksmus, kurie veikia žmogaus auklėjimą — šeima, mokykla, organizacijos, televizija, radijas, spauda ir žmogų supanti visuomenė. Lietuvoje per pusę šimtmečio asmens ugdymas buvo visų šių veiksmų įvairiai žlugdomas. Kun. Saulaitis ir ryškino, kaip mokykla ugdė ir ar auklėjo ir kokios temos yra šiuo metu aktualios perorganizuojant Lietuvos švietimą.

Okupuotą Lietuvą mokslo, kurį lietuviai visad gerbė ir vertino, buvo tapęs propagandos tarnu. Mokytojai pateikė informaciją, panaudodami baime, prievartą, informacijos kontrolę ir manipuliaciją. Tai ir žlugdė žmogaus dorybių ugdymą. Mokiniai turėjo laikytis nurodytų taisyklių. Šitoje mokyimo sistemoje trūko dorybių ugdymo, kurias žmonės, ypač jaunimas, pasisavina sėkmingai pavyzdžiais. Kadangi mokymas susidarė vien iš informacijos pateikimo, o ne iš asmeniško ryšio, mokytojai nesileido būti pažįstami, ir mokiniai neturėjo ką sekti.

Kun. Saulaitis taip pat kalbėjo apie tikybos mokymą mokyklose ir sakė, kad tikyba galėtų prisidėti prie žmogaus ugdymo. Ypač kai paskutiniu metu reikšmės smurtas, materializmas ir sumažėjo iniciatyva, pareigingumas, atsakomybė ir darbštumas. Lietuvoje jau antri metai dėstoma tikyba. Dabar svarsto-

ma, ar tikyba turėtų būti privalomas kursas ateityje. Bet tikybos dėstymas kelia daug klausimų: pvz., kas dėstytų tikybą, nes nėra tam pasiruošusių mokytojų, ar tie patys, kurie daugelį metų skelbė ateizmą? Ar būtų tikybos dėstytojai atlyginami? O kaip su pažymiais? Ar tikybos kursas turėtų būti dėstomas mokslo metu, ar prieš pamokas, ar po mokslo dienos? Jis taip pat pranešė, kad yra svarstoma steigti ir katalikiškas mokyklas. Nors jis pats padėjo steigti (ar įsteigė) pirmą katalikišką mokyklą Lietuvoje, yra dar daug klausimų, kuriuos reikia apsvaistyti. Kreiptinas dėmesys į tai, kad šiuo metu ten neturima stipraus pagrindo, ir pedagogai turi semtis žinių iš išeivijos. Bažnyčia atgimstančiame krašte turi svarbų vaidmenį, bet ten dar nenusiprasta, ar tikyba bus dėstoma tik katalikiškose mokyklose ar ir kitose švietimo institucijose.

Po šios labai įdomios paskaitos, kurios čia tik santrauka padaryta, buvo daug klausimų. Jų metu paaiškėjo labai svarbus įvykis, kad kun. Antanas Saulaitis, būdamas Lietuvoje mėnesį, suorganizavo Jėzuitų gimnazijos Kaune atsteigimą. Naujoje — atsteigtoje mokykloje mokslas prasidės šį rudenį. Mokinių bus priimta maždaug 500 ar 600, mokytojų bus maždaug 30. Šią žinią susirinkę priėmė entuziastiškai plojimu.

Vakaronę surengė Chicagoje veikianti Ethnic Community Services organizacija. Užbaigus ją, žmonės skirstydami į pageidavo daugiau tokių vakaronių. Jaunosios dalyvės R. V. ir V. R.

AUGA KINŲ KVARTALAI
Chicagoje nuo seniau buvusieji kinų kvartalai jau nebesutalpina visų tos etninės grupės žmonių. Kinų gyvenvietės plečiasi į pietvakarius, jau pasiekdamos Bridgeportą.

BRANGUS KALĖJIMAS
Plečiamas Cook apskr. kalėjimas, esantis Chicagoje, ties 26 ir Californijos gatve, miesto pietuose. Naujas priestatas kainuos 38,9 mil. dol. Naujose patalpose bus vietos 1,600 kaliniams.

CHICAGOS ZINIOS
Gubernatorius Edgar liepos 30 d. pasirašė naują Illinois biudžetą, siekiantį 26,6 milijonus dolerių. Mažindamas deficitą gubernatorius nubraukė 6,5 mil. dolerių paramos Chicago miesto susisiekimui. Sumažinta ir eilė kitų išlaidų, kaip sutartys naujiems darbams, kelionės, nebūtinių reikmenų pirkimas.

KYLA MOKESČIAI
Chicagoje mokesčiai už nuosavybės pakils pora nuosimčių, nes reikia paramos miesto mokykloms, daugiau išlaidų turi ir Cook apskritys bei brangsta vandeniu aprūpinimas. Priemiestuose mokesčiai padidės nuo 11,9 iki 41,3%.

SOVIETŲ ŽYDAI PRIEMIESČIUOSE
Žydų įstaigos padeda iš Sovietų Sąjungos emigravusioms žydų šeimoms išsikurti Chicago priemiestuose. Jų skaičius palaipsniui auga Rogers Parke, Oak Parke, Flossmoore, Des Plaines, Palatine, Wheeling ir Buffalo Grove, kur ima keltis ir žydai iš Chicago, Skokie.

MUZIKINĖ KOMEDIJA
Chicago pietvakariuose esantis Candlelight teatras (5620 S. Harlem) iki spalio 13 d. stato Jerry Herman muzikinę komediją „La Cage of Folies“, laimėjusią šešias vadinamas Tony premijas, panaudotą susukant filmą, o prancūzų scenoje pasirodžiusią farsu, statytą Broadway teatre. Komedijoje daug skambios muzikos, šokio, nuostabi gabaus vadovo W. Pulinski režisūra, ypatinga scenos technika. Turinys pagrįstas prancūzų J. Poizet draminiu veikalui. Amerikiečių publiką gerokai juokina balerinomis persirengę vyrai. Yra romantikos, bet lietuviams turinys lėkštokas.

SVARBU NETURTINGESNIEMS
Gaunantieji Medicare gydymą, bet neturintieji didesnių pajamų, gali pasinaudoti vadinama „Qualified Medicare Beneficiary“ programa, pagal kurią galima gauti kasmet 358 dol. užmokėtą papildomai sveikatos apdraudai. Tuo gali pasinaudoti tie, kurių metinės įplaukos nedidesnės kaip 6,620 dol. vienišam arba 8,880 dol. vedusių porai. Šiuo reikalu daugiau paaiškinimų ir pagalbos teiks socialinės apdraudos įstaiga.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadienį v. r. iki 1 val. d.